

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.50
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
Pusė metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laikra.
"SANDARA"
237 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

KAINA 5 CENTAI.

No. 8

So. Boston, Mass., Vasario (February) 19 d., 1925 m.

Metai XII

Lietuvos Sventė

16 Diena Vasario - Lietuvių Tautos Sventė.

Lietuvių Tauta ilgus metus kentėjusi svetimą jungą, ilgus metus buvusi sujungta su Lenkija, ilgus metus buvusi cariškos Rusijos priespaudoje, 1918 metų vasario 16 dieną pasakė visam pasauliui, kad ji nebe nori būti valdoma kitų, kad ji nutraukia by kokius prigulmybės ryšius su kitoms valstybėms, — ji pasakė, kad Lietuva nuo šios dienos yra nepriklausoma ir savaranki valstybė.

Čia dedame nepriklausomybės paskelbimo dokumentą:

"Lietuvos Taryba, kaip vienintelė Lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teise ir Lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d., 1917 m., skelbia atstatanti nepriklausoma, demokratiniai pamatais sutvarkyta Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis."

Po šiuo dokumentu pasirašė visi 20 Valstybės Tarybos nariai.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas yra tai vaisius ilgos ir sunkios kovos, kovos su nelygiu priešu, kovos beginklį su apsišarvojusiu priešu, kovos gyvu žodžiu, su knyga ir plunksna rankoje prieš galingą kardą.

Nepriklausomybės paskelbimas tai reikiša pasisvertimo mūsų didžiausių kovotojų, mūsų pirmųjų tautos švietėjų, pirmųjų mūsų tautos atgavintojų, Basanavičiaus, Kudirkos ir kitų. Tai vaisiai šimtų tukstančių knygnešių, kurie naktimis nebūdami rusų kareivio, gabenos knygas, laikraščius ir skleidė juos lietuvių tautos samanuotoje bakužėje.

Šiandien Lietuva jau nepriklausoma Respublika. Beveik visų kitų valstybių pripažinta netik de fakto, bet ir de jure. Bet matydami, kad Lietuva ir šandien neturi draugų, matydami, kad šandien Lietuvos vairą laiko pagrobė Romos internacionalo šalininkai ir visokiais būdais traukia ir tempia ją Romon, turime budėti ir sekti, kad Lietuva pasiliktu Lietuvoje.

Atsistatydino Tumėno Kabinetas.

Sausio 27 d. Ministeris Pirmininkas p. Tumėnas įteikė Valstybės Prezidentui savo ir jo sudaryto kabineto atsistatydinimo raštus.

Kabineto krizis įvyko todėl, kad Krikščionių Demokratų konferencija p. Tumėno kabinetui pareiškė nepasitikėjimą.

Tumėnui nepasitikėjimas pareiškėta kaip nevisai energingam; Vid. Reik. Min. Starkui,

kaipo negriežtam "krikščionių" nutarimų vykintojai administracijos srity.

Be to Kademų konferencija juos posmerkė kun. Dagilio byloje. Katalikų centras, mat, reikalavo, kad V. R. Min. Starkus nubausytų "užpuolusius" Dagilį administratyviu būdu. Starkus neradęs tai galimu padaryti, perdavė bylą Teisingumo Ministeriui ir Min. Pirm. p. Tumėnui.

Šis visgi negalėjo panaudoti ypatingų priemonių, tai dabar abudu šalinami.

Užsienių Reik. Min. Čarnecis gavo nepasitikėjimą todėl, kad dar iki šio laiko atstovybėse sėdi "bedieviai."

Koks gi bus kabinetas.

Premjeru bus kunigas Krupavičius (neveltui k. d. konferencijai mišias laikė); Vid. Reik. Min. Dr. Draugelis (uk. s.); Svetimo Dr. Jokantas ar kun. Šmulskštys (kr. d.); Finansų Dr. Karvelis (kr. d.). Jeigu kun. Krupavičius nepasiliktu ir Ukio Ministeriui, tai juomi busias Andziulaitis — žem. reform. valdytojas.

Tumėnas kab. nepaliekamas. Teisingumo Min. bus Oleka, buv. V. R. Min. anksčiau.

Užsienių tuo tarpu kandidatas netikras.

Krupavičius manęs eiti Mussolini pėdomis, ko ir reikalavo k. dem. konferencija.

Amerikiečiai turi žinoti, kad tuomi ir Lietuvos Nepriklausomybei nerama kilpa ant kaklo.

Runas.

RED. Šis spėjimas nepilnai išsipildė. Bet Petruiliui atsistojus ministerių priešaky, kun. Krupavičius galės pilnai kabineta valdyti, kaip budamas jo priešaky.

138 Užmušta.

DUTMUND, Vokietija, vasario 13 d. Mažiausia 138 vyrų užmušta eksplozijai ištikus Stein mainose — kasyklose. Pačioj eksplozijoje nežuvo taip daug darbininkų, bet tragedijai ištikus daugelis leidosi į urvus gelbėti tų, kurie dar galėjo išlikti gyvi nuo nelaimės. Apie trisdešimtis tokių drąsuočių žuvo nuo nuodingų gazų.

Tai antra tokia didelė eksplozija Vokietijos kasyklose. 1909 m. įvykusioje eksplozijoje žuvo 341 vyras.

Collins Atrastas Miręs.

CAVE CITY, Ky. Praeitais dvi savaites laikraščiai labai daug rašė apie Floyd Collins, kurį sausio 30 d. smiltys ir akmenys užgriuvo urve, taip vadinamam "Sand Cave." Žmogus lindo į tą urvą patirti, kas jame yra. Nuėjus jam toliau į tą urvą, jį užgriuvo.

Praeitą panedėlį jis atrastas jau nebegyvas. Uola laikė prispaudus jo kojas. Jis mirė iš bado.

Vėliausi Nuotikiai Lietuvos Politikoj.

(Rašo mūsų specialis korespondentas—Runas.)

IS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ KONFERENCIJOS. Vyriausybė išsispažėjo partijai.

Per Krikščionių demokratų konferenciją (21-23 sausio) įvyko dar negirdėtas pasaulio dalykas. Lietuvos vyriausybė oficialiai, kaip vyriausybė, davė partijai atskaitą iš savo darbų.

Visame pasauly beveik visi kabinetai priguli nuo tų bei kitų partijų, bet panašaus įvykio dar niekas negirdėjo. Jeigu vyriausybės nariai ir daro savo partijai pranešimus, tai bent tą slepia, bet jokiu būdu nedaro tai oficialiai.

Taip darė tik Rusijos komunistai, o dabar prie jų prisidėjo ir Lietuvos krikščionys demokratai.

Lietuvos visuomenė tuomi begaliniai pasipiktinusi.

Dauguma ministerių išrinkta Centro komitetan, kas reiškia tą patį, ką ir Rusijos kominternas.

Ot, kas Lietuvai vadovauja!

Seimas bus paleistas be laiko.

Krikšč. dem. konferencija svarstė Seimo paleidimo klausimą. Tuomet omeny Klaipėdos konferencijos terminus, kurie išsibaigia anksčiau, negu dabartinis Seimas gali dirbti, numatoma ankstyvesnis jo paleidimas.

Jau ruošiamasi prie naujų rinkimų.

Krikščionys jau pradėjo ruoštis prie naujų Seimo rinkimų.

Visur ruošiami politiniai pavasarininkų, ateitininkų ir kitų "šventųjų" kursai; organizuojami apskričių komitetai, davinėjama jiems instrukcijų. Visi klebonai jau pastatyti ant kojų ir po savivaldybių rinkimų nedemobilizuojami, nes jaučiama didelė kova.

Ministeris Bistras sudraskė kelnius.

Krikščionių demokratų konferencijai pagerbti L. Katalikų Veikimo Centras suruošė "arbatą" su "katalikiška" monopolka (pirmiau buvo caro monopolka). Keliant tostą už Krikščionių demokratų ateitį, įsisėdęs kedėje, Min. Bistras besikeldamas užkluvo už jos ir atsiraskė sau kelias. Tas įvykis padarė blogą ir konferencijos dalyvius išpuodė ir komentuojamas kaip blogas ženklas.

Rengiamasi prie kun. Purickio bylos.

Vasario 4 d. bus svarstoma kunigo Purickio byla. Jau visas paruošta, tik nežinia, ar kunigas Purickis — laisvas paukštis — ar atvyks iš Berlyno Kaunan.

Mat, jis Tribunolo buvo ieškomas ir turi būti sumintas. Ar panorės jis sėstis Mickevičiaus gatvės rumuosna (kalėjiman), tai didelis klausimas.

"Krikščionys," žinoma Tribunolą spaudžia, kad jis apeitų įstatymus, bet ar Trimunolas panorės ir galės atsakyti buti tribunolui ir pavirsti partiniu teismu, tai, žinoma, irgi klausimas, kuris dar šandien neišspręstas.

Tačiau liudininkai jau išsaulkė, irgi klausimas, kuris dar šandien neišspręstas. Tačiau liudininkai jau išsaulkė, irgi klausimas, kuris dar šandien neišspręstas.

Tačiau liudininkai jau išsaulkė, irgi klausimas, kuris dar šandien neišspręstas.

Tačiau liudininkai jau išsaulkė, irgi klausimas, kuris dar šandien neišspręstas.

"Sandaros" Byla Atidėta iki Rudens

Praeitą panedėlį pasibaigė antras tardymas keikuno Garmaus užvestos bylos prieš buvusį "Sandaros" Redaktorių V. J. Šliakį. Byla atidėta iki rudeniui. Taigi, vėl ims apie metus laiko, kol bus išneštas galutinas nuosprendis — išteisinimas ar apkaltinimas.

Praeita bylos procedūra buvo gana žingeidi. Žingeidi tu, kad kun. Garmus buvo prisipažinęs pirmam nagrinėjime, tai dabar, kokiais ten išrokavimais, užsigynė, versdamas kaltę ant vertėjo. Girdi, jis vertėją pirmą netaip supratęs. Pavyz., pirmam tardyme kun. Garmus pasisakė paėmęs Lietuvos paskolos boną ir savo rankas; dabar gi sako to nesakęs. Garmaus liudininkai nors paraudė, bet liudijo, kad girdi, tas keikunas nieko nekalbėjęs apie kartuves So. Bostone ir kitur.

Kas dėl vertimo irgi jie liudijo, kad "davatka" esanti "sena ragana," "didelis" esąs milžiniškas (huge), "liurbis" esąs beprotis — silpnaprotis (imbecile) ir tt. Ir tai liudijo net tulas Daužvardis, kuris pasisakė esąs "Dar-ko" redaktorių. Mat, tas žmogus svarbus tuo, kad jis per tris kartus negalėjo susilibuoti savo pavardės stinografui, kuris retoli jo rašė. Tuomet vyrukas parašė ant popieros savo pavardę ir padavė stinografui. Na, ir toksai žmogus pretenduoja pažįstas lietuvių ir anglų kalbas ir galys pasakyti ar vertimas yra teisingas, ar ne. Kada Daužvardingas paklausė advokatas: "Ar tu vartoji Lallo žodyną?", tai vyrukas atsakė: "Not at all."

Tai matote, kokie buvo jų vertėjai.

Ir kiti, kurių buvo keletas, ne daug gudriau pasirodė.

Kavalienė buvo paliudyti, kad ji nedavus bono kun. Garmui. Girdi, ji gyvenanti virš kun. Juškaičio, tai šiam boną ir padavus.

Kun. Garmus nesirgo veneriška liga.

Kituose "Sandaros" numeruose, iš 1922 m., kunigai surado mažų pastabėlių, kuriose buvo rašyta, kad buk kun. Garmus sirgęs "vėjo" liga. Tą "vėjo ligą" Kneižiukas išvertė į "venerial disease." Prokuroras pasisaulkė kun. Garmų antru kartu ir paklausė jo, ar jis yra sirgęs veneriška liga. Garmus atsakė, kad nėra sirgęs tokia liga.

Čia įvyko ir toksai atsitikimas. Adv. Bagočius liudijo, kad "vėjo liga" nesuprantama kaip "veneriška liga." Paskui buvo tardymo pertrauka ir adv. Bagočius vieną kitą žodį atsakė į Kneižiuko išvadžiojimus. Tardymui prasidėjus, Kneižiukas atsistoja liudininko vietoje ir pasako, kad pertraukoje buk adv. Bagočius sakęs jam, kad kaip kur gal ir esanti "vėjo liga" suprantama, kaip "veneriška liga." Paklausus adv. Bagočiaus, ar jis taip sakė Kneižiukui? Bagočius tvirtai pareiškė, kad jis nėra to sakęs tam vyrui. Šliakys girdėjo jūdvių pasikalbėjimą ir jis tvirtina, kad adv. Bagočius tik barė Kneižiuką, kam tas daro tokį neteisingą vertimą.

Tardymui pasibaigus Šliakys paklausė Kneižio, kaip jis mano prieiti išpažinties? Kneižiukas pasakė, kad jis žiūrėsias, kad apsirūpinus savo griekais.

"Sandaros" pusės liudininkai.

Iš "Sandaros" pusės vertimą aiškino ponias Z. Neviackienė, adv. Bagočius, "Keleivio" Redaktorių Michelsonas, ir Ambrozaitis. Visi keturi gabiai aiškino dalyką ir visi kaip vienas nurodė, kad kun. Taškuno vertimas yra neteisingas.

Liudininkais, kad kun. Garmus kalbėjo apie kartuves ir jomis grąsino pažangajai visuomenei, buvo Sidabras, Nauburis, Visminas, Kazlauskas, Sadauskas ir k.

Liudininkai liudijo, kad kun. Garmus kalbėjo apie kartuves ir rinko aukas.

Teismo nuosprendis.

Prisaiķintieji teisėjai, džiurė, rado Šliakį kaltu. Teisėjas bausmės dar neuždėjo. Bet "Sandaros" advokatas Asa Allen jau padavė apeliaciją į aukštesnį teismą. Taigi, trečias bylos nagrinėjimas bus ateinantį rudenį. Advokatas tvirtai pareiškė, kad aukštesniam teisme byla bus laimėta. Dabar turime laukti vėl apie metus laiko, iki išgirsime galutiną nuosprendį.

Šitas atsitikimas privalo paskatinti Sandariečius ir visus pažangą ir mokslą mylinčius lietuvius stoti į kovą prieš juodąjį Romos internacionalą, tai mūsų kunigus, kurie yra pasiryžę sugrąžinti viduramžių inkviziciją — panaikinti apšvietą ir laisvės žodį.

nėra to sakęs tam vyrui. Šliakys girdėjo jūdvių pasikalbėjimą ir jis tvirtina, kad adv. Bagočius tik barė Kneižiuką, kam tas daro tokį neteisingą vertimą.

Tardymui pasibaigus Šliakys paklausė Kneižio, kaip jis mano prieiti išpažinties? Kneižiukas pasakė, kad jis žiūrėsias, kad apsirūpinus savo griekais.

"Sandaros" pusės liudininkai.

Iš "Sandaros" pusės vertimą aiškino ponias Z. Neviackienė, adv. Bagočius, "Keleivio" Redaktorių Michelsonas, ir Ambrozaitis. Visi keturi gabiai aiškino dalyką ir visi kaip vienas nurodė, kad kun. Taškuno vertimas yra neteisingas.

Liudininkais, kad kun. Garmus kalbėjo apie kartuves ir jomis grąsino pažangajai visuomenei, buvo Sidabras, Nauburis, Visminas, Kazlauskas, Sadauskas ir k.

Liudininkai liudijo, kad kun. Garmus kalbėjo apie kartuves ir rinko aukas.

Teismo nuosprendis.

Prisaiķintieji teisėjai, džiurė, rado Šliakį kaltu. Teisėjas bausmės dar neuždėjo. Bet "Sandaros" advokatas Asa Allen jau padavė apeliaciją į aukštesnį teismą. Taigi, trečias bylos nagrinėjimas bus ateinantį rudenį. Advokatas tvirtai pareiškė, kad aukštesniam teisme byla bus laimėta. Dabar turime laukti vėl apie metus laiko, iki išgirsime galutiną nuosprendį.

Šitas atsitikimas privalo paskatinti Sandariečius ir visus pažangą ir mokslą mylinčius lietuvius stoti į kovą prieš juodąjį Romos internacionalą, tai mūsų kunigus, kurie yra pasiryžę sugrąžinti viduramžių inkviziciją — panaikinti apšvietą ir laisvės žodį.

Tegu pakyla mūsų upas ir noras dirbti pas visus ir kiekvieną Sandarietį ir pažangų žmogų. Kaip kad kunigai mingavo ir davatkos užpirko mišias, kad "Sandara" pralaimėtų, taip dabar turi pažangioji visuomenė jungti jėgas ir statyti bendrą mūrą prieš tamsos nešėjus kunigus, kurie jau pradėjo statyti ant pajuokos bažnyčią ir visa, kas yra dora ir prakilnaus. Jei tik mes daugiau pasistengsime dirbti ir stoti už tiesą ir apginti savo brangų idealą, tai ir šią bylą, užvestą kun. Garmaus prieš "Sandarą" laimėsime!

Suareštuoti per Vestuves

CAMBRIDGE, Mass. Tomoty Murphy, 21 m. amžiaus, suareštuotas už dviejų valandų po savo vestuvių, kada buvo tik prasidėjus puota. Pirm to vyras esą gyvenęs su kita, kuriai ir sunų palikęs. Jaunavedė apalpo tai išgirdus.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI SANDAROS NARIAI.

- 75 kp. Chicago: J. Svitra, D. Zdanis.
- 79 kp. Pittsburgh. p. Kazimiera Stulgienė.
- 78 kp. So. Boston. p. Ona Stankienė.
- 72 kp. Los Angeles. Chas. Wayshvill.
- 7 kp. So. Boston. B. Palubeckas.

VISŲ KUOPŲ ATYDAI.

Visoms kuopoms išsiuntinėjome nominacijų blankus į centro valdybą, bet jeigu dėl kokių nors priežasčių kuri kuopa neesant gavę nominacijų blankus, prašome kuopų viršaičius skubiai pranešti Centro Sekr. kuris pasiųs nominacijų blankus.

ALTS. C. Sekr.

V. M. Čekanauskas.

KONTESTAS IR DARBUOTOJAI.

Mažai laiko paliko sukruškite visi darbuotojai lenktyniauti. Pralenkite tuos darbuotojus, kurie jau yra tikri laimėti dovanas.

Gerbiameji Auksinio Kontesto darbuotojai, daugelis jūsų turite daug progų laimėti brangias dovanas tik pasistengkite pasidarbauti smarkiau ir jūsų lenktynės bus pasekmingos. Tuli mūsų darbuotojai nustojo vilties, kad jiems butent nėra progos pralenkti tuos darbuotojus, kurie jau turi daugiau negu tukstantį laipsnių (points), bet aš sakau, kad nenusiminkite dėlto, nes jeigu tik padirbėsite porą savaitių išnaudodami visas galimybes gavime naujų skaitytojų, tai tikrai galėsite ne tik pasivyti p. Levišauską, Jakubauską, p. Palubeckienę ir kitus su dideliu skaičium pointų, bet dar pralenksite.

CHICAGIEČIAI MANO VISUS SUPLIEKTI.

Gerb. mūsų darbuotojas p. S. K. Grišius, iš Chicago mums rašo, kad jis jau yra pasveikęs ir tik dabar pradėjęs lenktynes Konteste ir žada visus smarkuolius supliekti ir laimėti tą brangią pirmą dovaną deimanto žiedą. Mes nei kiek neabejojame, kad p. Grišius pavyks visus supliekti lenktynėse, mes žinome, kad p. Grišius yra vienas iš veiklesniųjų Chicago Sandariečių ir jau dabar gerai stovi. Kontesto vaju, bet mes pasitikime, kad jeigu p. Grišius pasileis visu smarkumu, tai jau bus sunku visiems mūsų kontestininkams su juom susilyginti. Lauksime ir pamatysime kas iš to išeis. G. Levišauskas, kitados pasakė: Chicago visi Sandariečiai gali prieš jį stoti ir nepralenks jį, bet visgi mes linkę tikėti, kad Chicago tos didelės Chicago tik du darbuotojai yra vienokiu jėdu pastaruoju laiku dirba smarkiai, todėl gali būti pergaletojai Konteste.

Bet nepamirškime kitų kolonijų darbuotojus: Amsterdamietis, gerb. Adomas Petryla, jau labai arti Bostoniečių, tuoj pasivys Bostoniečius ir tada tikrai pasigrėbs Hartfordietį. Petryla yra vienas iš mūsų smarkiausių kontestininkų pastaruoju laiku, jis labai sparčiai vežasi savo konkurentus. Petryla yra paskelbęs lenktynes pirmiausia Worcesterio Sandariečiams ir juos supliekė į poros savaitių lenktynes, paskui pasikvietė Pittsburgho veikėją p. Juozą Virbicką ir šį supliekė į mėnesio laiko, tad mes neabejojame, kad p. Petrylos pasiryžimas yra supliekti visus smarkuolius ir pagaliaus atsistoti viršūnėje Kon-

testo laimėjant pirmą dovaną.

Iš visos eigos Kontesto ir gautų pranešimų iš kontestininkų veikimo ir pasiryžimo, dabar mes matome keturias ypatas, kurių kol kas pergale spręsti yra sunku ir nežinia kurie jų bus viršūnėje Lenktynių.

NAUJAS KONTESTININKAS

Pastaromis dienomis dar vienas mūsų gerų veikėjų užsiregistravo į Auksinį Kontestą, tai yra p. K. Demikis iš Wilkes Barre, Pa. Gerb. Demikis, sako: "aš stoju gal paskutinis į šį kontestą, bet viena iš brangių dovanų laimėsiu." Mes nei kiek neabejojame, kad p. Demikis kaip gabus veikėjas galės dar pralenkti darbuotojus senai pradėjusius lenktynes.

Aš nuo savęs tiek pasakysiu: visi, kurie tik turi ambiciją ir norą veikti ir išnaudoti šio kontesto progas, be jokio sunkumo darbe pasekmingai kas savaitę gauna naujų skaitytojų. Svarbiausia reikia turėti norą gauti naujus skaitytojus, o pasisekimas bus visados.

ALTS. Centro Sekr.

V. M. Čekanauskas.

KIEKVIENO SANDARIEČIO PAREIGA.

Sandariečiai susidomėkite Lietuvoje esama politika. Remkite Lietuvos Vastiečius idant laimėtų ateinančiais Rinkimais į Lietuvos Seimą.

Kiekvienas geras sandarietis, tikras partijos narys, taigi, kiekvienas lietuvis demokratas, turime prieš save didelę pareigą atlikti. Mes Sandariečiai esame idealistai, laisvės ir demokratiškos principų skleidėjai, veikiantieji prieš turtingųjų luomą, kuris yra išnaudotojų vardinių žmonių. Laikas mums visiems vienmėnčiams sujungti mūsų morales ir materiales jėgas ir eiti pagelbėti Lietuvos pažangiai visuomenei nusikratyti turėjus, privilegijuotus ponus ir kunigus, kurie faktinai daro skriaudas biednuomenei. Lietuvos klerikalinė politika daug žalos pridarė visai tautai kaip valstybinių politikos žvilgsniu, taip ir ekonominiu, mes tą matydami, negalime toleruoti.

Pastaruoju laiku lietuvių tautos ir valstybės visas nepriklausomas savistovis gyvenimas politiniai ir ekonominiai yra blogas ir kas diena blogėja, užsieny mūsų valdžia kas kart netenka pasitikėjimo, nes joje yra jezuitiško nusistatymo ir tas mus kitų tautų akys labai žemina. Dabar kas lieka daryti idant išeiti iš tos blogos padėties? Aišku, kad reikia kunigus iš valdžios ir jos ministerijų pašalinti ir jiems tinkamas vietos—bažnyčias, o jų vietas atiduoti rimties bei kvalifikuotiems žmonėms, tada viduje valstybės reikalai žymiai pagerės ir užsieny mūsų politika bei pasitikėjimas mūsų valdžia bus geras.

Idant tą atsiekti, mes Amerikos lietuviai, ypatingai Sandariečiai turime sau už pareigą pagelbėti Lietuvos Vastiečiams Liaudininkams teikiant paramos, nes Vastiečiai Liaudininkai išgelbės padėtį, jeigu mes juos paremsime, tai beabejo, kad jie rinkimus į seimą didžiūmoje laimės ir lietuvių tautos bus laimėtas Lietuvos vidaus reikalų sutvarkymas, politiniai, ekonominiai ir užsieny mūsų reikalai žymiai pagerės, kitų valstybių žmonės matys, kad lietuviai kaip tauta nėra jezuitų pasekėjai, o juk mes nenorime, kad Lietuva paliktų antra Ispanija ar Lenkija Rymo imperijos vergė.

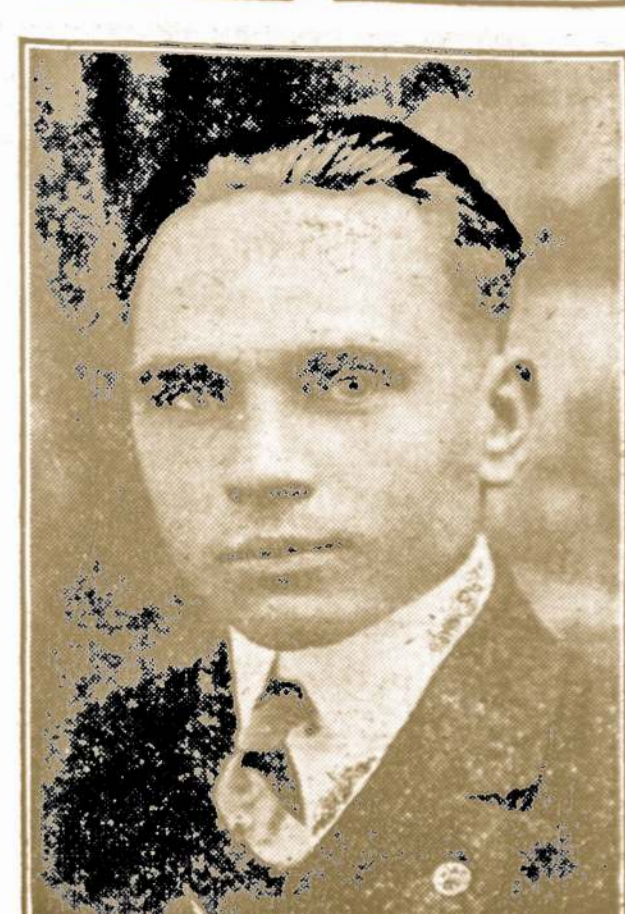
G. LEVIŠAUSKAS
Iš Hartford, Conn.

S. JAKUBAUSKAS
Iš So. Boston, Mass.

P-nia JULĖ ANDRIULIENĖ
Iš Chicago, Ill.

J. LEKYS
Iš Dorchester, Mass.

B. KONTRIMAS
Iš So. Boston, Mass.

ADOMAS PETRYLA
Iš Amsterdam, N. Y.

S. K. GRĮŠIUS
Iš Chicago, Ill.

MIKAS BUDAS,
Iš Chicago, Ill.

Sie Auksinio Kontesto darbuotojai šiomis dienomis pranešė Sandaros Administracijai, kad Kontesto lenktynėse veiks su visu smarkumu iki galutinės pergalės. Ypatingai Chicago veikėjai pasiryžo laimėti brangiausias dovanas.

Kadangi Kontestas už šesiu savaitių baigsis, tad visi mūsų darbuotojai sujudo vienas kitą pralenkti ir konkurencija yra labai smarki vienok sunku pasakyti, kurie mūsų darbuotojų bus viršūnėje Kontesto pabaigoj. Entuzijazmas yra labai didelis ir pasiryžimas pas kiekvieną lenktyniautoją yra laimėti pirmą dovaną, kuri yra sumoje \$140.00. Deimanto žiedas

Kontestininkai yra susidomėję ir jų draugai kontesto rezultatais, simpatizuojanti asmenys kontestininkams taigpi susidomėję pasekmėmis Kontesto, tankiai užsirašo sau ir savo giminėms laikraštį "Sandarą" bile tik simpatizuojančio asmens draugas daugiau laimėtų Konteste. Šitas žinias vos tik pradėjome gauti nuo mūsų korespondentų. Kontesto komisijos narys advokatas Wm. Howard, ir A. L. T. Sandaros Iždinin. A. Ivas, pareiškė, kad pabaigoj kontesto jie suruoš labai didelį balių dėl Kontestininkų pavaišinimo ir pagedbimo, tik labai apgaili, kad tuli mūsų kontestininkai dėl tolimos kelionės negalės atvykti rengiaman baliu.

Valio Kontestininkams! Lirkime tamistoms geriausių pasekmių lenktynėse. Mes pilnai pasitikime, kad laimėję kontestininkai lenktynes, bus patenkinti gautomis dovanomis.

KONTESTO KOMISIJA.

Todėlei, kviečiu visus Sandariečius šiuomi reikalus susidomėti ir šitais reikalais pasitarti kuopų susirinkimuose ir vektį pagal Centro valdybos prašymus šiame reikale. Taigpi reikia mums organizuoti ir kodaugiu platinti mūsų organą "Sandarą." Labai pageidaujame, kad kiekvienas Sandarietis bei Sandarietė išrašytų savo organą savogiminėms ar draugams, kas duos progos padaryti rimtos ir

pamokinančios agitacijos mūsų viengėnčiams Lietuvoje, kurie galės geriau orientuotis savo reikalais ir ateinančiuose rinkimuose į Seimą neatiduos savo balsus kunigų blokui, bet atiduos darbininkų kandidatams, Vastiečiams Liaudininkams.

Sandariečiai remkite Liet. Politinį Iždą, kuris yra kontrolė ALTS. Centro Valdybos, per Politinį Iždą mes daug pagelbėsime savo viengėnčiams kovoti

prieš klerikalizmą Lietuvoje. Mums amerikiečiams turi rūpėti Lietuvos reikalai, nes mes esame labai daug prisidėję prie Lietuvos nepriklausomybės išgavimo ir daug ją parėmėme savo laisvės paskolos bonais, todėl turime žiūrėti, kad klerikalai tuos mūsų prisidėjimo darbus neprabaliavotų arba neprasmugeliautų. Apsaugojimas mūsų investmento duotos paskolos, yra tik vienas budas, pagelbėti Lietuvos žmonėms prašalinti klerikalus iš valdiškų vietų ir jų vietas atiduoti kompetentiškiems žmonėms, kurie moka valstybės reikalus vesti, kelti pramonę krašte ir tuomi didinti Lietuvos finansus, nes dabar kunigams valdant Lietuvą, ekonominis ir pramonės vystymas žengia atbulai ir aišku prie ko gali privesti valstybę. Todėl būdėkime kiekvienas Amerikos lietuvius.

ALTS. Centro Sekretorius
V. M. Čekanauskas.

UNION CITY, CONN.

ALTS. 57 kp. surengė teatrą sausio 24 d. Lošėjai buvo iš Bridgeporto, Conn. Sulošta "Kas Baily's." Lošėjai savo roles atliko labai gerai. Tik gaila, kad aš nebeatsimenu visų pavardžių čia paminėti. J. Gecevičius Smilgos rolėje ir ponija Gecevičienė Zuzanos rolėje, taippat ir Bakunas ir visi kiti lošė labai gerai. Smilga pridarė tiek juokų, kad teatrą matę ilgai jų neužmirš.

Be to buvo dar ir dainų (kas dainavo?). Bakoniutė skambino pianu. Paskui buvo įvairių žaismių bei tautiškių šokių. Sesutės Bakoniutės pašoko tautiškių šokių, p-lė Stasiulaičiūtė jom akompanavo pianu. Garbė p. Bakunams, kad taip gražiai išauklėjo savo dukreles.

Bridgeporto artistams ir vietos Sandariečiams reikia padėčiuoti, kad tas vakaras buvo sėkmingas.

Aš norėčiau žinoti, kur tos lietuvaits dingo mūsų kolonijoj? Ar kur ant kampų daužosi su svetimtaučiais, ar ką? Tėvai privalėtų žiūrėti, kad jų dukters lankyti lietuvių parengimus.

Klausytojas.

KLADŲ ATITAIŠYMAS.

Š. m. "Sandaros" 1 Nr. mano rašiny "Kurtuvėnai" yra išbrovusių spaudos žymių korektorus klaidų, butent, pirmam stulpely iš dešinės, 17-18 eil. iš viršaus, vieton "šiauliečiai" turi būti "šiauliskiai;" antram stulpely iš dešinės, 37 eilutėj iš apačios, vieton "yra Bartakalnio kalmelis," turi būti "yra Barkalnio kalmelis," o kas žymiausia, kuri mano minimo rašinio bent 83 eil. klaidina, daro jas abejojamomis arba nesuprantamomis kokiama valseiui šis kalbamas dalykas priklausau, tai 3 stulpely iš kairės, 22 eil. iš apačios, žodžiai: "Kuršėnų val. pagrindinės žemės rušis..." Jų vieton turi būti: "Kurtuvėnų val. pagrindinės žemės rušis..."

St. R. Ryksiuolis.

WILKES BARRE, PA.

Susirinkimas.

ALTS. 55 kp. susirinkimas įvyks vasario 22 d., kaip 2 val. po pietų, pas P. J. Mockevičių.

Draugai, malonėkite visi atsilankyti; turėsime svarbių dalykų apsvarstyti. Be to rengiamas balius vasario 24 d. Yra prisiustos iš centro centro valdybos nominacijai blankos ir daugelis kitų svarbių reikalų.

K. Demikis.

Kontesto Eiga

AUKSINIO KONTESTO REZULTATAI.

Skaičius Laipsnių (Points)

G. LEVIŠAUSKAS, Hartford, Conn.	2223
S. JAKUBAUSKAS, South Boston, Mass.	1612
ONA PALUBECKIENĖ, So. Boston, Mass.	1472
PETRYLA A., Amsterdam, N. Y.	1393½
J. LEKYS, Dorchester, Mass.	1205
B. KONTRIMAS, So. Boston, Mass.	1067½
A. BUINICKIS, New Britain, Conn.	658
ANDRIULIENĖ JULĖ, Chicago, Ill.	620
A. J. KARSOKAS, Cliffside, N. J.	540
S. K. GRĮŠIUS, Chicago, Ill.	540
J. VIRBICKAS, Pittsburgh, Pa.	471
SELVESTRAS SHATAS, Hudson, Mass.	410
J. ZUBRICKAS A., Bristol, Conn.	347½
M. KVARATIEJUS, New Haven, Conn.	347½
S. KONTAUTAS, So. Boston, Mass.	327½
J. RAGELIS, New Britain, Conn.	300
ONA PAREDNINKIENĖ, Los Angeles, Cal.	330
M. L. MASONIS, Detroit, Mich.	285
S. TATARUNAS, Hudson, Mass.	275
V. A. VISMUNAS, Cambridge, Mass.	247½
R. PAPLAUSKAS, Pittsburgh, Pa.	180
A. GUMAUSKAS, Providence, R. I.	177½
J. TRIBULIAUSKAS, South Boston, Mass.	170
J. NAUBURIS, South Boston, Mass.	135
P. REMEIKĀ, Bridgeport, Conn.	125
P-lė V. SAČIKAUSKAITE, Pittsburgh, Pa.	120
MIKAS BUDAS, Chicago, Ill.	105
K. KEIDOSIUS, Baltimore, Md.	88
A. KRIAUCIALIS, Worcester, Mass.	85
GRUBINSKAS, So. Boston, Mass.	50
MOCKEVIČIUS A., Rochester, N. Y.	30

Didysis Vadas.

Vertė Jonas Valaitis ir Andrius Kazukauskas.

(Tęsa)

Net keletą sykių išgelbėjo kapitona nuo neišvengiamos mirties. Ateiviai pamažu priprato prie jo, o kapitonas Smitas manė jį esant atsivarus anglams su visa siela; dargi Tomas, kuris budriai sekė Tomakiną, įsitikino, kad jis yra tikrai susigvyvenęs su baltaisiais.

Kapitonas Smitas, norėdamas susipažinti su apgyventu kraštu, dažnai upe plaukdavo aukštyn. Vieną kartą, sumanęs susipažinti su vienu jų, įtaka, kapitonas įsakė jureiviams paruošti laivą, paimti produktų, ir su keleias kareiviams ir Tomakinu, iškeliauo.

Ilgą laiką jie plaukė paskmingai. Priplaukę prie sekumos, kurios dugne buvo daug aštrių akmenų, Smitas įsakė sustoti prie kranto, o su keletu jurininkų ir Tomakinu, leidosi keičiui toliau pėsti. Pasilikusiems jurininkams įsakė apsaugoti laivą ir buti atsargiems, kad juos netikėtai neužpuolėtų laukiniai. Bet šie, Smitui toliau nukeliavus, susikūrė lauzą, ir kuormiausiai užsigardė degtinėmis užkandžiavo. Jie ir just nepajuto, kaip apsvaigo, nusviro ir užmigo. Tik tai vienas jaunesniųjų, būvęs apstingimas, gerai apžiūrėjęs šautuvą, sergėjo laivą ir pasigėrėjęs draugus. Jis budriai žiūrėjo į tuščią ir užmirusią apylinkę. Dėl savo draugų blogo elgimosi, jis buvo labai susimastęs ir nuliudęs. Tik tyliai iš už uolos pasirodė laukinio galva: už ugninės akys išmigo į busiančią auką; įtempė saidoką, nuleido vilčią, ir nelaimingas jaunuolis — krito negyvas. Laukinis davė tylų ženklą, ir keletas raudonodžių, užsimoję kirviais ir puolę miegančiuosius anglius, išūdę visus iki vienam. Vėliau nulupo nuo jų galvų kruvinius skalpus, ir jais pagrumoje, puolėsi į laivą. Čia greitai pasidalinę grobiu, leidosi vėlytis Smitą ir jo draugus. Kapitonas su palydovais, nieko nejausdami, ramiai tyrinėjo upės įtaką. Pasiekęs upelio įtaką, sužinojo, kad upe tekėjo iš uolos plyšio. Kiek žėmėliau, putodamas per akmenis vanduo, sudarė nedidelį krioklį.

Į upelį iš šonų tekėjo dar daug mažesnių upelių. Keičiui ką tik susėdo pasilsėti, kaip vienas jų netikėtai atsikusęs — pamatė užpakalyje savęs raudonodį, kuris greitai pasislėpė už uolos.

Anglas perspėjo savo draugus, ir visi pašoko bėgti į patogesnę apsigyvimui vietą, bet indijonai smarkiai puolėsi: vieną kolonistą vietoje užmušė, kapitona Smitą sužeidė į ranką, o likęs gyvas anglas, norėjo pagelbėti kapitonui, bet Tomakinas — užstojo jam kelią. Kap. Smitas, suprąkęs, kad Tomakinas nori paimti jį į nelaisvę, pasibaurėdamas jo išdavyste, trenkė kumščia jam į veidą. Tuojau iš išdaviko nosies pasipylė kraujas. Bet jis tik pašėpdamas nusijuokė, ir nušovęs likusį gyvą kolonistą, prisijungė prie raudonodžių. Tomakinas sulaukė ilgai lauktos karkštos valandos. Jis negalėjo su tikti mintimi, kad kapitonas neleidžia jį paimti Pakahantasa, kuri, jo manymu, jam teisėtai priklausiusi, ir todėl troško žiauriai atkeršyti baltaveidžių vadui: tas turi mirti ne greita mirščių, bet baigiant žiauriausias kankinimas, kuriuos sugalvojo kraujo trokštantieji laukiniai. Štai dėl ko jis ir saugojo kapitona, nors ne sykį galėjo jį nužudyti.

Smitas, nusiminęs, apsidairė aplinkui; matydamas, kad jis negalės apsiginti nuo užpuolikų, sumanė pašokti kur ant uolos ir nustoti savo gvyvėms, išūdžius kuodaugiausiai priešų, bet laukiniai, tarytum, suprātę jo su-

manymą, baisiai staugdami, puolė jį. Smitas šuviu nušovė pirmąjį puoliką, bet iš visų pusių laukinių apsuptą, jį nuginklavo. Įsiute indijonai jį butų į smotelius sukapoje, jei ne Tomakinas, kuris išaiškino indijonams, kad baltasai turi žūti ne nuo peilio ar kirvio, bet ant lauko; tenai kankinius įkaitintomis geležimis, o stovėdamas aplinkui moterys, išjuoktų jį. Tomakinas paklausė Smitą su baisiu piktmu:

—Nejaugi ir dabar baltasai vadas atsisakytų išduoti man Pakahantasa, jeigu turėtų ant jos galią?

—Suprantamai, neduočiau, šetone, išdavike! — atkirto kapitonas, išdidžiai pakeldamas galvą.

Tomakinas piktai ir pašėpiančiai nusišypsojęs, atsisuko nuo Smito.

Užuštųjų kolonistų daiktus paėmė ir juos pačius nuskalpa-

Vėliau gauja laukinių, vesdami kapitona Smitą, leidosi į kelionę. Kelias ejo siauru miško takeliu per bedugnes, uolas ir tankumynus. Raudonodžiai, stinros vikrumu, šokinėjo per kelmus, uolų nuolaузas... Smitas, kurio rankos buvo užpakalyje surištos, labai vargingai ejo pavojingiu keliu. O, jei kur nesuspėdavo eiti kartu su jais, saugojantis jį laukinis mesdavo Smitą žiaurų grąsinantį žvilgsnį. Galop, užlipus ant aukšto kalno, Smitas pamatė prieš save uolos tiltą, ant kurio kada tai laimėjo kovą, o dabar per jį eina kaip priešais kankinančios mirties belaisvis. Vargšas labai sielvartavo: jis nebijojo mirties, tik troško mirti, kaip kareivis, kovos lauke, o ne žūti kankinimui nuo budelio rankos, prie žvėriškai džiaugsmingų laukinių šauksmų. Užlipus ant tilto, Tomakinas, duodamas ženklą, su laikė saviškius, ir kreipėsi į juos kurstančia kalba. Kapitonas ilgoką laiką gyvenęs su Tamu ir Tomakinu, gana aiškiai suprato jo kalbą. Tomakinas pagerbė čia žuvusius, kovoje su baltaisiais, karius. Jis palengvėle judino laukinių savimeilę, piešdamas jiems karinę pamunkisų garbę, kuomet jie vieni viešpatavo šiuose miškuose. Vėliau kelė jį neapykantą prieš įsiveržusius į jų salį svetimšalius, meluodamas, aiškino apie baltųjų bailumą, godumą ir žiaurumą, pripasakodamas įvairių įvairiausių nebutų pasakų, buk vis įvykstančių tvirtovėje. Jis jiems įtikinėjo, kad anglai yra pasiryžę atimti iš jų visas upes, o juos pačius išguiti iš jų gimtinių miškų. Tai pasakėjo Tomakinas liudnu balsu. Vėliau garsiu ir įsakančiu tonu pamunkisams priminė, kad jie gali ir turi visam tam padaryti galą: jie skaitlingi narsūs, ir išvartyti priešus jiems niekis. Jų kirviai turi, nesustodami veikti tol, kol nei mirks paskutinio baltaveidžio kraujuose!

Pabaigus jam kalbėti, laukiniai, pritarimui, grąšino, klykė ir iškėlė kirvius grumojo baltajam belaisviui. Iš jų kalbų ir akių, Smitas sprendė, kad jį čia pat ant tilto paaukuos už žuvusiuosius kovoje. Jis tyliai sukalbėjo trumpą maldele, ir pasirošė baisingai valandai. Laukiniai perpiovė jam surištų rankų virves, ir įsakė jam nusirėdyti. Smitas išpildė jų įsakymą: pirmiausia išiminėjo iš kišenų įvairias smulkmenas, tarp jų ir kompasą, su kuriuo Smitas niekuomet nesiskyrė, ir visa tai sudėjo ant tilto. Laukiniai su įdomumu apžiūrino šiuos menkniekius. Judančioji kompasas strėlėlė juos taip įbaugino, kad net Smitas nusišypsojo. Jie su-

baime žiūrėjo tai į judančią strėlėlę, tai į Smitą. Jie galvojo, kad strėlėlės judėjimas, tai virsgamtinis reiškinys. Tada Smitui dingtelėjo išsigelbėjimo viltis. Pastebėjęs, kad budelis sumišo, ir, kad kiti laukiniai, dėl savo tamsumo nesuprasdami strėlėlės reikšmės, — išsigandę ir iš baimės dreba, jis drąsiai prisiartinė pri indijonų vado, ir pamunkisų tarme jiems tarė:

—Baltasai vadas — didis burtininkas: pamunkisai gali sutrinti jo kuną į šias uolas, bet jo dvasia gyvena šioje strėlėlėje, o ją sunaikinti negalima; jį leis į kitą kuną, o jo priešus ištikis baisi nelaimė.

Tai pasakęs, kapitonas, pradėjo sukinti kompasas strėlėlę į visas puses, o išsigandę laukiniai, pradėjo prašyti tai nedaryti. Tomakinas, matydamas juokingą saviškių baimę, kurie atidžiai klausė Smito, ir, kad užbaigti šią kvaillą komediją, jis norėjo sviesti kompasą į bedugnę. Bet kiti laukiniai neleido jam nė darsiųtėti kompasą.

Tada Tomakinas pradėjo jiems aiškinti magnito ypatybes. Vienok, galiausiai priėjo prie to, kad vienas vadų apskelbė, kad baltąjį vadą reikia nuvesti į kaimą, kur gudrusai Paugatanas ir burtininkai išspręs klausimą, ar baltaveidžio mirtis bus naudinga, ar kenksminga pamunkisams.

Prieš šį pasiūlymą ir Tomakinas nesipriešino. Jis savo protu ir mokėjimu kalbėti tikėjosi pasiekti savo. Smitas, nesipriešindamas, leido surišti rankas. Susitvarkius, burelis leidosi toliau. Kiek pajėję, jie iėjo į kelią pro indėnų kaimelį; moterys ir mergaitės, išbėgusios priešais, pamaučiusios belaisvių, džiaugsmingai šukavo, o senės apipylė jį pasivėpimais ir keiksmiais. Smito sargas, bijodamas stebuklingos jo jėgos, įsakė joms nutilti, bet įsiutusios laukinės, apie tai net nemanė, o viena jų net akmeniu metė, sužeisdama jam veidą, kad net kraujas pradėjo tekėti. Išsigandęs sargybinis, užsimojęs, kirviu perskėlė jai galvą, kuri ir čia pat ant žemės susmuko. Likusios išbėgiojo.

Tik sekantią dieną jie perėjo mišką ir pasiekė Paumanrių kaimą, kuriame gyveno žilstantis didysis vadas Paugatanas. Belaisvio širdyje vėl sužibo viltis: vado sodyboje gyvena Pakahantasa, dėl kurios jis užsitraukė ant savęs Tomakino kerštą, o jos globėjas senas Utana, iškilmingai prisiekė jam būti amžinu draugu. Juodu abu buvo Smitui dėkingi, ir galėjo daug pagelbėti jam paliuosuoti.

VI.

Apie prisiartinimą karių, atvedančių vyriausiąjį baltųjų vadą, Paumanriuose jau senai buvo žinoma. Juos sutiko vyresnieji, o Smitą iškilmingai nusivedė

į Paugatano sodybą. Prisiartinus jiems prie Paugatano "pilies," triobelės jėgimas prasiškleidė, ir slenkstį peržengė pradžilės milžinas vadas, vadovavusis laukiniams mušui ant tilto. Jis atsisėdo į buivolo odą apdengtą, sėdyne; prie jo su pagamba priėjo atvykusiųjų vadas Omaras, ir pranešė apie įvykį. Senas, džiaugsmingai nusišypsojęs, pažvelgė į belaisvi.

—Garbė Manitui! — kreipdamasis į žmones, jis belaisvi pratarė: — jis perdavė jį mūsų rankas didžiosios gyvatės, kuri perplaukė jurą ir atvyko pas mus, galvą. Raudonodžiai sutrins tą galvą, kad gyvatė neišlaužytų mūsų miškuose, nevoigtų nuo pamunkisų nei grobio nei duonos ir jų pačių nežudytų!

—Baltieji žmonės nenori kovoti su raudonaisiais broliais, — išdidžiai išsitiesdamas, tarė Smitas: — jie atėjo užmegsti draugingus ryšius ir užvesti prekybą. Jie įrodė pamunkisams, kad jų norai patys taikiai: kada Paumanrių likimas buvo jų rankose, jie iš čia išėjo, nepaimdami j nelaisvę nei Paugatano dukters, nei seno Utamos.

Paugatanas nusisuko nuo belaisvio ir susimąstė. Jame kovojc Smitui dėkingumo jausmas už dukterį su didžiojo vado savo žmonėms pareiga; pagaliau, jis rado išeitį, ir išdidžiai pranešė:

—Kadangi baltaveidis — burtininkas, telieka jis gyvas iki saulės patekėjimo. Tuomet pamunkisų burtininkai paklaus Manytą, kaip su juo pasielgti.

Belaisvių nuvedė į greta Paugatano sodybos stovintį triobelė. Čia jam davė valgyti ir gerti; valgis smulkiais gabalėliais supiaustytas ir sudėstytas ant žibantų jurų kiaučių. Neatsižvelgiant į liudną padėtį, badas davė save pažinti, — jis valgė su dideliu apetitu. Pavalgęs, išsitiesė ant buivolo odos ir galvojo apie laukintį jo likimą. Iki šiol nei Pakahantasa, nei Utana nepasirodė. Turbut ir juodu neužtarė. Jis manė, kad jam bus nelengva atlikti burtininko rolę, nes nemokėjo nė paprasčiausių fokusų. O dabar likimas pareina tik nuo burtininkų. Jie spręš, ar jis yra paprastas žmogus, ar burtininkas.

Sekantį rytą pas Smitą atėjo du kareiviai ir pranešė jam, kad Paugatanas prašo jį ateiti į žmonių susirinkimą. Smitas, palengva atsikėlęs, suspausta širdimi sekė paskui juos. Pasitarimui vieta buvo viduryje kaimo, kiek aukštesnėje vietoje. Paugatanas tenai sėdėjo visoje savo vyriausiojo vado didenyvėje, o apie jį plauči ratu stovėjo kariai. Ant vado galvos buvo trys erelio plunksnos, už nugaros kaboją laukinės katės oda, o ant kaklo kaboją jurų kiautelių ir žvėrių nagų karoliai. Jo rankose buvo žibantis ginklas, o veidas kariš-

kai nudažytas. Abiejuose vado pusėse stovėjo senesnieji, šaltu ramumu veiduose, matyt, jam visur ir visada padedą ištikimi asmenys. Apie visą aukštumą, susispietę žemesnieji kariai, o už jų moterys ir vaikai, mat, visiems įdomu pasižiūrėti ir paklausti kalbų ir užkeikimų. Stovint Smitui, susirinkime viešpatavo gili tylą. Karių figūros savimi priminė bronzines stovyklas. Visi atidžiai klausosi, laukdami baltojo svetimšalio likimo; pagaliau, pasirodė ir ateinantieji trys burtininkai; jie užlipę ant aukštumos, tyliai pasveikino vadą ir vyresniuosius, ir atsistojo šalia jų. Tuo laiku prieš vadą sukūrė šviesų laužą, vieną burtininkas, ant kurio kuno išteplioti juodais bei raudonais dažais įvairių žvėrys, ištiesė šalia jo pilkosios meškos odą, ant jo galvos buvo kepurė iš gyvatės ir kitokių žvėrelių odų, kurio ilgi plaukai į kasas supinti. Belaisvi pasodino netoliese laužo. Liepsnai gerai įsidedus, burtininkai pradėjo stipriu balsu šaukti didžiąją dvasią; tuomi ir prasidėjo apeigos. Antras burtininkas, apibėręs laužą miltais, pradėjo skambindamas metaliniais virbalais į varines lėkštes, šokti; prie jo prisidėjo likusieji du burtininkai ir taip šoko toliau. Užtektinai prisisiokus, pir-

mai burtininkas išsitraukė iš kišenias keletą kukurūzų grūdų ir kalbėdamas baisy užkeikimą, imetė juos į ugnį. Vėliau jis vėl ėmė šokti. Ir šoko toį, kol prakaitas nuo jo ėmė bėgte bėgti. Tuomet, pasiėmęs rieškučias kukurūzų, sudėjo į tris lygias kruveles apie laužą, o jo padėjėjai, murmėdami užkeikimą, ištraukė iš pundelio aštirus pagaliukus ir sudėjo tarp grūdų kruvelių. Tai atlikę, visi kiek atsitraukė nuo laužo, atsitūpė ir nenuleido akių nuo atstancios ugnies. Liepsnai užgesus, pradėjo tarpusavy tartis. Pasitarę, iškilmingai prisiartinė prie didžiojo vado.

—Didžioji Manito dvasia reikalauja baltojo mirties, — pratarė vyriausias burtininkas, išskėsdamas rankas. — Jokia jėga neužstos jį, nes jis yra paprastas žmogus, o jo mirtis pamunkisams — tas, kas grynas vanduo trokščiančiam briedžiui.

—Didžioji dvasia apskelbė save valią, — garsiai pratarė Paugatanas, — težusta baltaveidžių vadas!

Laukiniai pritardami, sukaukė Smitą nuvedė atgal į triobelę ir sekantį rytą, aštant, jį pauptos didžiai dvasiai. Nelaimingas, sujudintas, pradėjo vaikščioti po kambarį.

(Bus daugiau)

Gintaras - Lietuvių Papuošalas.

Gintaras, manau, lietuviams visiems gerai pažįstamas. Apie jį geriau turbūt žino senesnieji žmonės, nekaip jaunieji. Taigi, manau, bus ne pro šalį ir mums kiek arčiau su juo susipažinti.

Gintarą galime pavadinti net "musų tautos auksu." Dėl to aš jį vadinu "musų tautos auksu," kad yra daugiausia priimta puoštis auksu, sidabru, deimantais ir kitais brangiais akmenimis. Pas mus gi, šie papuošalai tik dabar, vėliau įgijo tokios garbės. Anksčiau mus protėviai, ypač mergaitės ir moterys nešiojo gintarinius karolius, sagučius ir kitus papuošalus. Dabar dar ir yra gintarinių papuošalų, yra taippat ir iš seniau užsilikusių gintarinių ražančių.

Dėlko lietuviai pasirinko gintarą sau kaip papuošalą? Dėl to, kad auksą ir sidabrą, taip ir kitus brangius ir pigius akmenis bei metalus kasa iš žemės. Kadangi pas mus jų neiškasama, o jų vietoj yra randama gintaro, dėl to ir senovės lietuviai savo tautiniu papuošalu pasirinko sau gintarą.

Gintaro yra įvairių šešėlių, geltonos spalvos, geltono arba drumsto. Nors jis yra trapus, tačiau jį galima piaustyti peiliu. Anksčiau manyta, kad gintaras yra iškasamas iš žemių ir yra akmuo. Bet vėliau sužinota, kad jis yra ne akmuo, bet pasidaręs iš augalų, iš pušų šakų. Labai senai, kada buvo mažai žmonių, o buvo daug girių, augančių šimtais metų, o niekam jų nekertant, patys medžiai pagriudavo, tada ant jų medžių budavo daug šakų. Reikia atminti, kad patys medžiai tada buvo daug smalgesni. Tai galime pastebėti ir į senas triobas žiūrėdami. Sulyginę jų medžius ir mūsų laikų medžius, pastebėsime, jog anie daug smalgesni. Tie sakai įvairiais budais nuo medžių pakliudavo į žemę ar vandenį: vieni tiesiog varvėdami, kiti sukrekę kaboję, o vėju paputus ar šakai sudavus, nukrisdavo, daugiausia, gi, žinoma, budavo jų, medžiui nuvirtus.

Medžiai per ilgus metus visai supuvo, liko tik sakai. Bet tie sakai per daugelį metų taip sukrekėjo, taip sukietėjo, kad virto visai, sulyginus kietais akmenėliais. Gintaro randama ir gana kartais, gražiomis figūromis iš-

sidirbusio. Tas pareina nuo to, prie kokios šakos jis buvo, ar kokio formoj varvėdamas, susiliejo. Yra, rodos, gana stebėtinų gintaro gabalėlių — tai viduryj gintaro koks nors vabalėlis. Kyla klausimas, kaip tas galėjo ten pakliuti? O visai paprastu budu. Kuomet sakai, budami minkšti, varvėjo ar vandeniui plaukė, lengviausiai galėjo prilipti vabalėlis, ar kokio nors augalo dalėlė — žiedelis, lapelis, šakutė ar kit. Tokiam sakų gabalėliui susispaudus, kartu susispaudė ir pakliuvo į vidurį, kas prie jo prikibo.

Gintaras randamas nedideliais gabalėliais — po keletą gramų. Rastas žemėse buvo aptrauktas grublėta žieve. Daugiausia jo randa, tiesa, mūsų kaimynai latviai ir vokiečiai, bet daug randame ir mes, lietuviai. Kuršiuose jis kasamas iš žemių ir gaudomas jurėse. Gauda jį tam tikrais retais samčiais. Pakilimą audrai, drauge su medžiu liekanomis ir jurų žolių puvenomis, bangos išmeta ir gintaro gabalėlius. Tada rinkikams tenka tik gaudyti gintaras.

Brangiausias yra tyras permatomas gintaras. Didžiausias gintaro gabalas rastas 1803 m., tarp Išručio ir Gumbinės, vieno dvaro apskr. Jis svėrė net 6 kilogramus. Radusis pardavė jį prūsų karaliui už 10,000 dolerių. Didžiausios gintaro dirbtuvės Dancige, Karaliaučiuje, Klaipėdoje, Palangoje ir kai kur Latvijoje. Daug išdirbimų išvežama į Aigiptą. Tenyškčiai žmonės taippat labai mėgsta puoštis gintaru.

Gintaras dega. Degdamas leidžia labai malonų kvapą. Kai kurios senovės moterėlės, buria. Sako uždegus mažam, sergančiam geltlige, vaikui, ant kaklo gintaro karolius, jis pasveiksta, ligą ištraukia.

Gintarą galima pažinti trinant į vilnonį audimą. Patrynus jį trauks popierą, panašiai, kaip magnitas, bus tikras gintaras.

Jonas Valaitis.

Kiekvieno žmogaus ištagos dugne, kaip žolyno žiedo taurė, glūdi mintis ir kužda apie rytojį. — Kraseskis.

Mokslas — kapitonas, praktika — kareiviai. — Leonardo Davinci.

Vylis.

Lyg ugnis galinga jai degė širdy,
Lyg jura bangavo karštieji jausmai
Ir meilė ir viltį ji matė many
Ir tryško jai žodžiai "aš myliu šventai."
Kaip ugnis galinga liepsnos nustoja,
Kaip jura bangavus po audrai nutyla,
Taip meilė galinga jai degti perstojo
Ir jausmai bujoję pamaži aplyta.
Kiek laikui praėjus ugnelė užšvies,
Ir audrai pakilus jura vėl banguos,
Meilė vėl galinga širdelę palies
Jausmam atsigijus vėl kitą bučius.
Ir vėl suliepsnos jai meilė galinga,
Bujuos ir banguos karštieji jausmai
Mylės jį vėl kitą meilę apgaulinga
Ir jis vėl išgirs "aš myliu šventai."
Tai meilė mergelės lyg bučkis vėjelio
Ir meilus ir švelnus šiandien tik yra,
Lyg daina sparnuočio mažučio paukštelio
Maloni ir daili, kol girdi tyra.
Vėjelis švelnutis bučiuos gal dar kartą,
Paukštelis raminti dainele dailia,
Tik meilės mergužės jau laukt nėra ver-
Ją galop dainuoti liudna dainele.

J. Medžiaušis.

Mikas Petrauskas. DIENYNO NUOTRUPOS

Gruodis 31 d. Ryte buvo visai šilta, o po piet vėjuota ir vėšiau: apie 35 pagal. F 0.

Nusprendžiau atidaryti **Lietuvių Muzikos Konservatoriją**. L. M. Konservatorija bus p. K. Norkaus name, Kalnų gatvė N. 3.

Vakare, Lietuvos Viešbutyje, buvo valdiškas sutikimas Naujų Metų. Galima buvo įeiti tik Ministerio Pirmininko kvietimu. Buvo visų šalių atstovybių reprezentatoriai ir valdžios atstovai, nežemesni, kaip ministerijų departamentų direktoriai. Buvo keli kanaanikai, pralotas ir apie tris muzikai ir vienas kitas kitų dailininkų. Po sutikimui Naujų Metų buvo linksminimasi bene iki 5 val. ryte. Aš išėjau tuojau po 12 val. ir mudu su Kipru sutikome N. Metus, arba darėme tęsimą jau Kipro bute.

MEMORANDUM.

Apie tiesas moterims Lietuvoje, o ypač apie pačias moteris, tai vaduojamasi įvairiomis nuomonėmis. Vieni sako: moteris lygi, kiti sako — aukštesnė, treči — žemesnė ir tą paskutiniųjų, kurie apie moterį sprendžia talmudo krypsniu, yra daug. Ir jų didelė diduma sako, kad visgi moteris sąprotauja net ir apie realius dalykus visai kitaip, negu vyriškis. Duokim — jie sako — jeigu paklaustum moterį iš ko susideda automobilis arba iš ko jis padarytas, tai moteris tuojau atsakys — iš gazolino.

Ir Kauno arbatinėse kartais linksma. Ateina studentai, o ypač I kurso, tai ten labai "razumni," apie viską šneka, apie viską sprendžia ir viską žino. Yra tokių tipų, kad bėgyje išgėrimo stiklo kavos, apipaskoja ką nors apie dailę, apie politiką, ekonomiką, apie gastronomiją ir tt. Jaunas studentas, pamatęs arbatinėje ant sienos keletą paveikslų tuojau sprendžia apie jų kainą, vertę ir reikšmę. Pasakoja visumet su didelių aplombu ir sako kitiems: štai paveikslas Senosios Romos, — o ten buvo Atenų Akropolis; antrą užvadino Venecija, — ten buvo Buenos Aires. Nusprendė vieną teisybę, kad tie paveikslai pigūs. Politiką veda namų rėdos: su šeimininke gyvena labai gerai, "ekonominis" klausimas "neastriai" pastatytas; gastronominiai dalykai geram stovyje pateikiami ir gyvenimu patenkintas, o visgi atėjo čia, papildymui savo pilvinio aukšlio arbatinės kuilinarija. Greitais. Išgėrė du stiklu pieno per tiek laiko, kiek as spėjau išgert stiklą kavos, apsisukęs ant vienos kojos, palinkėjęs draugams viso gero — išėjo. Lię draugai dar vaizdėlei, stebėjosi savo draugo patvarai ir dalinai "erudicijai."

"Dzimdzi Drimdzi Dėkoja"

Jei mūsų "Dzimdzi Drimdzi," vodevilis prigijo prie Amerikos lietuvių, turėjo ir turi neabejotinai pasisekimo, tai dėka Amerikiečių lietuvių visuomenės paramai. Mes jaučiame, kad mūsų darbas gražiai įvertintas, todėl dar didesniu upu ir užsidegimu stengsimės dirbti ir dar daugiau duoti savo tautos labui.

Sunkiai kurėsi ir dar sunkiau kovojo mūsų vodevilis už savo buvį ir siekius, vienok visos kliutys negalėtos, nustelbėtos.

Nuo 1924 m. rugsėjo 20 dienos iki tų pačių metų gruodžio 20 dienos imtinai, spėjome atkankyti keletą dešėtkų lietuvių kolonijų ir suvaidinti 59 kartus žemiau nusakytose vietose. Mas: So. Boston 4 kart., Brighton 1 kartą, Montello 2, Haverhill 1, Lawrence 1, Westfield 1, Cambridge 1, Worcester 4 ir

Norwood 1. Conn.: Hartford 1, New Britain 2, Waterbury 2, Ansonia 1, Bridgeport 2 ir Union City 1. New Hampshire: Nashua 1, New Jersey: Bayonne 1. Pennsylvania: Scranton 2, Wilkes Barre 2, Mahanoy City 2, Tamaqua 2 ir Philadelphia 3. New York: Brooklyn 4, Amsterdam 2 ir Rochester 2. Ohio: Cleveland 2 ir Michigan Detroit 3. Visose šiose kolonijose "Dzimdzi-Drimdzi" rado prielankumo, užuojautos ir stiprios paramos. Išvadytųjų kolonijų lietuvių savo nuširdumu ir vaišingumu palengvino mūsų maršruto vykdymą ir tuomi pat pagelbėjo kultūrin-

ti bei gaivinti savo brolius — seris tautinėje dvasioje. Įvertindami tai, negalime neatsidėkoti Nerasdami kitokio budo podėkai pareikšti pasirinkome spaudos kelią. Visų savo rėmėjų pavarėdžių neturėdami galimybės čia suminėti dėl techniškų kliūčių ir dėl jų didelio skaičiaus, visiems savo draugams, rėmėjams, prieteliams, neprieteliams ir vaidinimų lankytojams tariame bendrą kuonoširdžiams ačiū!

Dikinis,
V. Dineika,
J. Olšauskas,
A. Vanagaitis.

Dainininkas-Artistas Pranas Rimkus.

Atsiminimai.

(Tąsa)

Keliolika mūsų patulčių buvo sužeisti, nekuri iš jų vėliau mirė. Mūsų didžiausia laimė, kad mes sausio 14 d. pasiryžome puliti prieš ir ant žut-but kariauti iki paskutinio lašo kraujo, kad pergalėjus priešą. Ir neapsakomai džiaugėmės, kad mūsų pasiryžimas buvo pilnai pasekmingas.

Sausio 15 d., apie 11 val. ryte paėmėme Klaipėdą. Jeigu dar vieną dieną butume laukę ir nepuolę ant savo nepakenciamo priešo, tai nebutume įveikę paimti Klaipėdos, bet ir mūsų kažin kiek beikusių gyvais. Nes ant ryto sausio 16 d. atplaukė lenkų laivelis su balta nusususia višta ant šono iš Danzigo, francuzams pagelbon. O vėliau pribuvo ir francuzų du dideli kariški laivai (kreizeriai). Bet vienas ir kitus mes neprileidome išlipti iš laivų ant kranto. Šių laivų atsilankymas padarė daug baimės vietiniams gyventojams. Visur pasklido įvairių gandų. Buk laivai nuo kranto pasitraukė sudaužysią visą Klaipėdos miestą. O sausio 17-18 d. pribuvo ir Anglijos du dideli karo laivai. Tie Anglijos laivai pradžingino ir nuramino visus. Anglijos laivynas nedaug skiriasi nuo Amerikos. Abuodu angliški laivai įvažiavo tiesiog į Klaipėdos uostą, jurininkai išlipė ant kranto, tuoj pradėjo tarp savęs beisbolę mėtyti, juos buriai žmonių apspito žiūrėti. Mes taigpi nuvykome pažiūrėti Anglijos kariškų laivų. Laivai atrodė labai gražūs ir jaunų jurininkų gyvumas darė malonų įspūdį.

Vėliau už kelių dienų turėjome didelę juotą šaulių name, kur buvo pakviesti anglų laivų kapitonai ir daug kareivių. Čia prie skanių užkandžių ir šampano, kuris tuomet buvo pigesnis net už alų, prie tokių aplinkybių tarp mūsų ėjo karščiausios simpatijos, ovacijos. Anglų benas grojo Lietuvos Himną, mūsų benas Anglijos ir tt. Tarpe mūsų ėjo karščiausi pasikalbėjimai. Šale manęs sėdėjo Klaipėdos pir. prezidentas p. Simonaitis, kuris angliškai nemokėjo nei žodžio, as buvau jo vertėju. Kiti prie kitų stalų sėdėdami su anglais kalbėjosi ant pirštų bei įvairiais gestais rodydamiesi. Iš šalies žiurint net juokinga atrodė. Šiame vakare buvo apie 500 gražios publikos. Svečiai pasakė daug gražių prakalbų, kurių tarpe kalbėjo grafas Tiškevičius iš Kretingos. Juokai buvo iš p. Tiškevičiaus, kuomet jis nemo-kėdamas lietuviškai, kalbėjo stenėdamas kol pasako žodį, bet kalbėjo lietuviškai ir stengėsi ruduoti geru patriotu Lietuvos. Kitas juokingas tipas buvo vokiškų prokuratūros pirmininkas senosios valdžios p. Kraus, kalbėjo vokiškai, pažymėdamas, kad ateity išmoks lietuviškai. Nors Kraus, kalbėjo mums labai prielankiai, bet jo buta labai dideliu priešu lietuviams seniau, jam bekalbant vienas Klaipėdos

šaulys išsitraukė iš kišenias krauninę ir jau norėjo Krausą nudėti, bet čia pamatė p. Budrys, kuris netoli sėdėjo, pribėgęs ruramino tą šaulį. Šis vakaras buvo viešas, nors kviesti svečiai, bet už žangą koznas turėjo užsimokėti po 10,000 markių. Tik vien anglai buvo garbės svečiai. Pagaliau vakaras užsibaigė gražiai be triukšmo.

Sportas.

JUŠKA LAIMEJO.

Jis paguldė Stasiaką du sykiu iš trijų.

Pereitam ketverge Grand Ope ra House net sienos braškėjo nuo ovacijų, kurias sporto mylėtojai sukėlė lietuvių čempionui F. Juškai. Jis paguldė du sykiu iš trijų ligšiol nepergalėtą lenkų čempioną Stasiaką ir tuomi dar sykį parodė lenkams, joguei jis, o ne Stasiakas, yra Naujosios Anglijos čempionas.

Šiame ketverge Juška risis su italų čempionu Leone Labriola. Prieš ristybes jis bus apdovanotas auksiniu diržu.

Šiame ketverge prieš Jušką ir vėl stovi didelis klausimas: ar paguldys jisai italų čempioną, kuris yra jaunas, 23 metų vyras ir sveria net 245 svarus? Šito milžino dar niekas ligšiol nepaguldė. Ant jo atkando dantį ir Stasiakas. Italai pilnai įsitikinę, kad Labriola paguldys Jušką. Ką mano lietuviai?

Prieš ristybes Juškai bus įteiktas 1000 dol. vertės auksinis diržas su parašu: "Naujosios Anglijos Čempionui F. Juškai." Tą diržą jam įteiks žinomas lietuvių real estate brokeris Vincent A. Jenkins (Jankauskas).

Apart Juškos su Labriola tą patį vakarą risis dar šios dvi poros garsių ristikų: Ole Jacobson iš Norwood su Fred Miller ir Frank Dutcher su Mike Telyegn.

WATERBURY, CONN.

A. L. T. Sandaros 11-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario (Feb.) 22 d., 2 val. po pietų, p. M. Kriugelių kambariuose Brooklyn Battle Works apie 97 Dreyer ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir naujų atsivesti. Bus nominacija Centro Valdybos.

Sekr. J. Rakickis.

Puiki Salė.

Užlaikome puikią Salę Susirinkimams, Sokiams, taipgi ir draugiškam pasikalbėjimui. Patersono lietuvių reikale kreipkitės sekančiu antrašu: J. Kaminskas ir J. Jeskevičius 62 Lafayette St., Paterson, N. J. Tel. Sherwood 3839.

MAGIJOS MONŲ VAKARAI

Žemiaus minėtų kolonijų lietuvių, nepamirškite atsilankyti į šiuos vakarus, o pamatysite nepaprastai svarbių dalykų, kokių savo gyvenime dar nesate matę, nes tai bus nepaprasta naujanybė Tamistų kolonijoj.

BUS SEKANČIOSE DIENOSE IR VIETOSE:

SUBATOJE, VASARIO 21 D., 1925 M. ŠV. VINCENTO DR-JOS SALĖJE.

Bechwood Ave., Torrington, Conn. Pradžia 7:30 val. vakare.

NEDELIOJE, VASARIO 22 D., 1925, LIETUVIŲ SALĖJE.

354 Park St., New Britain, Conn. Pradžia 2:00 val. po pietų.

SUBATOJE, VASARIO 28 D., 1925, JAUNŲ VYRŲ SALĖJE.

407 Lafayette St., Bridgeport, Conn. Prasiđės 7:30 val. vakare.

NEDELIOJE, KOVO 1 D., 1925 ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS SALĖJE.

339 Capitol Ave ir Broad. St., Hartford, Conn. Pradžia 6:30 val. vakare.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
L-I-E-T-U-V-I-S
DAKTARAS (gydolis) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

KREIPDAMĖSI Į BILE ĮS TAIGĄ, FIRMA AR SLAIPI BIZNIERIŲ, PAŽYMEKITE JOG SUŽINOJOTE "SANDAROJE."

★ ★ ★ ★ ★
NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Ranku, Kojų, tirpimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir teip visokių skaudėjimų (tik ne rones).
Tukantiniai žmoniu yra išgyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria su lig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00 ir 10 centu extra už perėjimą.
Flaukite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

WATERBURY'S

MIESTAS SU 116,366 Gyventojų

IR PRAMONĖS TERITORIJA SU 160,000

Centras Misingio Išdirbystės Pasaulj.

Lietuvių gyvenimas WATERBURY yra pasekmingesnis negu bilė mieste Amerikoj. Praturtėjimas Waterbury šimtą kartų lengviau atsiekti negu bile kuriame mieste Amerikoj. Waterbury's yra Centras industrijos. Šiame mieste įsigyti biznis ar kokia nuosavybė yra lengviau negu bile kitame mieste. Kiekvienas biznis ar nuosavybė įsteigta auga ir bujoja pasekmingiausia.

LIETUVIAMS GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Lietuviai gali užėiti pas mus ir rasti geriausius patarimus bei pirkimus Namų, Biznių. Taipgi padarome visokius kontraktus dovėrnastis ir kitokius patarnavimus suteikiame. Parduoame Farmas visoj apielinčėj arba Conn. Valstijoj pigiausiomis kainomis. Kas nori įsigyti Namus, Ukes (Farms) ar kokius kitus biznius, prašome kreiptis į mūsų kontorą, o mes tamistoms duosime šimtus visokių progų įsigyjimui namus, Ukes, biznius.

NOTARAS AMERIKOS IR LIETUVOS.

Pas mus galite buti aprupinti visokiais reikalais padarymui visokių dokumentų, davernasčių kaip čionais Amerikos valstybėj taip ir Lietuvoj. Patarnavimas teisingas, informacijos dykai. Galima kreiptis per laiškus.

L. G. Natkevičius

8 John Street,

Waterbury, Conn.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.

8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

SAVAITINIS VISUONENES, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,

EINA KAS SESTADIENIS.
Kaina metams Suv. Valst. \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsienj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą." Siųsk pinigų šituo adresu:

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietas ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausia kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS
258 W. Broadway,
So, Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E SIXTH ST.

Tel. So, Boston 270.

Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos Ryttais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3. Vakaraais nuo 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Lietuviai Amerikoje.

NEW BRITAIN, CONN.

Parapijonai sukilo prieš kunigą.
Vietinės šv. Andriejaus lietuvių parapijos parapijonai sukilo prieš savo kunigą. Sausio 18 d. jie šaukė savo mitingą ir tai neįsavo bažnytinę svetainę, bet į tautiškojo namo svetainę, kurią valdo Draugijų Sąjūdis. Mitingas buvo šaukiamas lapelėmis, ant kurių buvo pažymėta, kad šaukiamas dėl parapijos atskaitų.

Tyčia nuėjau pažiūrėti, argi ištikrųjų parapijonų susirinkimas bus tautiškam name? Persitikiriau. Dar prieš laiką buvo žmonių nustota gatvė apie svetainę ir svetainėje nemažai jau radosi. O paskirtam laikui atėjus, žmonių buvo prisigrūdus pilna svetainė. Kažin koksai žmogelis, matyt, karštas katalikas, atidarė susirinkimą, paaiškindamas jo tikslą. Bet ir tai ne žodžiu, skaitydama iš popieruko. Paskui žmogelis kviečia susirinkimą išsirinkti pirmininką raštininką ir kitus tvarkdarius ir pradėti reikalus svarstyti. Čia kyla ginčas; vieni sako, kad bus tas susirinkimas esąs nelegalus, nes ne kunigas, bet koks ten komitetas jį šaukia; kiti sako, kad legalus. Pasirodė, kad parapijonai neturi iš ko pirmininką išsirinkti; visi bijo apsimiti. Tada tas pats pasiliko pirmininku.

Susirinkimą atidarius, kas ten pakelia klausimą, kam tas susirinkimas šaukiamas? Reikalauja, kad pirmininkas paaiškintų. Tas pradeda aiškinti. Girdi, mūsų kunigas E. V. Griškis iš sąlyklos išdavė metinę atskaitą, iš kurios pasirodė esą permažai pinigų surinkę iš parapijonų. Girdi, prie parapijos priglūgi 600 šeimynų, visi moka po 7 dolerius į metus... O kunigas sakąs tesurinkęs tik apie septynis šimtus dolerių. Toliau jis pastebi, kad kunigas neturi jokios parapijinės komisijos.

Po šituo paaiškinimu kyla tikra katalikų revoliucija. Vieni pradėjo nurodinėti, kad kunigas taip daras, kunigas taip daras, kunigas nesirupinąs mokyklos reikalais ir tt. Kunigo tarnas, zakrastijonas, nusiskundė, kad esą jo dukrelė apsidvedus su svetimtaučiu; o už tai esąs kunigas kaltas, kad nesirupina vaikus auklėti lietuviškojo dvasioje.

Pagalčiau parapijonai pradeda pamatyti, kad kunigai nesirupina lietuviystėje, kad jie platina amerikinizmą. Bet ar tik jau nepervėlėsi?

Ant galo išrinkta komisija iš dvilikos narių dalykų ištyrimui. Šie vyrai žiūrės, kad prie parapijos būtų išrinktas komitetas, kuris galėtų bendrai su kunigu tvarkyti parapijos reikalus. Ligėiol tokio komiteto nebuvo.

Tai matote, mieli parapijonai, broliai lietuviai, jūs sudėjote pinigų, pastatėte bažnyčią, kurią jūs kunigas užrašė ant vyskupo tvarkyti parapijos reikalus. Ligėiol tokio komiteto nebuvo.

Tai matote, mieli parapijonai, broliai lietuviai, jūs sudėjote pinigų, pastatėte bažnyčią, kurią jūs kunigas užrašė ant vyskupo tvarkyti parapijos reikalus. Ligėiol tokio komiteto nebuvo.

Zinių Rinkėjas.

MONTELELO, MASS.

Visokios Naujienos.

L. P. Kliubo susirinkimas įvyko vasario 5 d. ir nauja valdyba formaliai užėmė savo vietą. Komunistai nenorėjo knygas atiduoti naujai valdybai, sakydami ji esanti nelegaliai išrinkta. Bet teisės pripažino ją esanti legale ir bolševikai nieko nepesė. Bartkus ir Novickas turėjo protokolų bei finansų knygas atiduoti naujiems sekretoriams.

Vasario 8 d. TMD. 85 kp. Sandariečių svet. surengė debatus. Debatai St. Baronas, Pr. Bagužis ir A. Kasparas, A. J. Jodaiš. Klausytojams buvo žiniedu praleisti vakaras.

Vasario 9 d. Valstiečių Liaudininkų atstovas, gerb. J. Makauskis ir "Sandaros" adm. V. M. Čekanauskas mus aplankė. Svečiams prakalbos buvo surengtos Sandariečių svetainėje, nes dėl bolševikų užvaldymo tautos namo nebuvo galima gauti didžioji svetainė. Abudu kalbėtojai publiką užganėdino ir daug naujų dalykų pasakė.

Kp. korespondentas.

CHICAGO, ILL.

Šv. Jurgio parapija sukilo prieš kunigą.

Svento Jurgio parapijos parapijonai viešai išėjo prieš savo kunigą bei pralotą. Jie išleido didelius lapelius, po kuriais pasirašo "Šv. Jurgio parapijonai." Tuose lapeliuose tarp kitko sakoma:

"Ivedimą angliškų pamokslų į mūsų bažnyčią turime suprasti kaip pradžią išnaikinimo visų pamaldų mūsų prigimta kalba, kas reiškia naikinimą lietuviybės, dėl kurios mes tiek daug privargom, prikentėjom..."

"Šimtais rimtų ir pamatuotų argumentų galima įrodyti, kad anglų kalba neturi ir nereikalauja turėti vietos lietuvių sunkiai uždirbtas pinigais statytose bažnyčiose — tai didžiausias įžeidimas ir skriauda mums nebegirdėt savo kalbos savose bažnyčiose — užtai šalin angliškų pamokslai iš lietuvių bažnyčių — arba šalin išgamos, nutautintojai kunigai iš mūsų lietuviškų parapijų..."

"Tą visą mes galim padaryti sekančiam parapijos susirinkime. Jei to nepadarysim, greitai laiku žus mūsų vaikai ir mes patys išautėjimo bangose, ir mūsų visais nuveiktais darbais naudosis kitataučiai, jiems teks mūsų bažnyčios, mūsų mokyklos, mūsų vienuolynai, mūsų mergaitės Akademija, mūsų Susivienijimas Lietuvių R. K. Amerikoje, mūsų planuojama aukštoji mokykla ir kolegija bei statoma mūsų lietuvių Auditorija.

"Mūsų vaikai bus visi nutautinti — suanglikonuoti.

"Ir mūsų nutautėlis (čia pralotui drebiam), jei būtų lenkiškos (šv. Stanislovo), nedėtų pastangų mūsų vaikučius nutautinti, bet stiprintų juos Lietuviybėje."

Geras dalykas, kad parapijonai išdrįsta tarti žodį prieš praštingus kunigų darbus. Bet veltui jie galvoja, kad bažnyčios bus jų, jei jie sukurs veikti. Nes mūsų kunigai turi užrašė mūsų bažnyčias svetimtaučiams, vyskupams. Ir nežiurint to, kad lietuviai nori išauklėti savo sunelius ir dukreles lietuviškojo dvasioje, nežiurint to, kad lietuviai nori išlaikyti Amerikoje lietuviystę, mūsų kunigai vistiek neatsižvelgė į lietuvių norus. Nedaug metų atgal tie patys kunigai lenkino lietuvių mūsų brangioji Lietuvoje, o dabar amerikonia tuos pačius lietuvius čia Amerikoje. Jei parapijonams tikrai rūpi lietuviystė, jei parapijonai tikrai nori užauginti savo vaikučius lietuviškojo dvasioje, tai jie privalo patys rūpintis savo reikalais, jie neprivalo atsidėti ant kunigų. Jie privalo ieškoti vadovų svietiškojo inteligentijoj. Jie privalo sudaryti organizaciją, kur kunigai negalėtų įeiti ir kenkti lietuviystei.

Sandara yra geriausia organizacija lietuviystės išlaikymui. Kada lietuviai pilnai susiprasi, tada jie rašysis prie A. L. T. Sandaros ir taip išsigelbės nuo pražūties.

Parapijonas.

CLIFFSIDE, N. J.

Nepažįsta patys savęs.

"Laisvės" 18 num. kokis ten komunistėlis pasivadinę save Cliffsidečiu, aprašo viso progreso nuveiktus darbus praėjusių metų. Iš pradžių jis nesigiria, bet paskui pasidrasinęs rėžia devynias galybes nuopelnų nuveiktų praėjusių metais. Prie kitko jisai pastebi, buk tai kokis špitolninkas neteisingsai aprašęs jų veikimą "Tėvnyje", buk vietos lietuviu tuomi pasipiktinę. Reikia pasakyt, kad jeigu vietos lietuviu pasipiktino tai ne korespondencija tilpusia "Tėvnyje," bet nešvarių darbu mūsų komunistų, kurie čia pridirbo per keletą metų. Paimkim kad ir tą faktą, kiek čia kenkia Sandaros 45 kp., giedoju visi "amžina atils," ardę jų parengtas prakalbas, savinosis aukai ir tam panašiai. Na, ir vis tie begėdžiai manė atliekė gerus darbus. Bet štai atėjo laikas, vietos lietuviu pamatė bolševikų nešvarius darbelius ir pradėjo nuo jų šalintis. Ir štai paskelbė "Sandaros" kontestą, vietos lietuviu rašosi prie minėtos kp. ir tai nekoki Rusijos pakaikikai, ale tikri lietuviu tėvynainiai. Taigi pirma, negu kaltinti špitolninkus, ar korespondencijas tilpusias "Tėvnyje," kaltinkite save ir savo darbelius. Nes tas jums pripuola. Turiu pasakyt, kad ir dabar darote tą patį, bet nieko nepadarysite, nes jau per daug vietos lietuviu žino žino. Jūsų principas: ką gali tai valdyg, o ko negali, tai ardyk. Todėl jūs ardykite, o mes stasysime. Sandarietis.

DETROIT, MICH.

Neteisingas aprašymas vakarėlio.

"Sandaros" korespondentas "Sandaros" Nr. 5-me, aprašydamas T. M. D. vakarėlio nuotikius, visiškai apsilenkė su teisybe. Ten sakoma:

1. Buvo garsinta, kad vakarėlis rengiamas su pamarginimais, bet nieko panašaus ten nesimaitė.

2. Buvo garsinama, kad viršminėtame vakarėlyje bus duodamos trys dovanos tiems, kurie pašoks geriausiai lietuvišką valcą, polką ir suktinginį. Ir tas dovanas laimėjo du vaikai: vaikas nedaugiau devyniolikos metų, mergina — šešiolikos, ar gal penkiolikos metų. Tie vaikai jų nėra matė (ko nėra matė? V. iš K. (RED. Mūsų korespondentas turėjo parašęs "tie vaikai jų nėra matė, kaip Lietuvoje šoka valcą bei polką..." Čia išsišverbus klaida.) kaip jie galėjo laimėti dovanas? ir

3. Paskui kada buvo paklausta dėlko jiems atiduotos dovanos, tai komitetas pareiškė, kad, girdi, jie gerai šokę angliška, tai jiems ir atiduota.

Kadangi aš buvau vienas iš komiteto narių, tai čia norėčiau paaiškinti kaip ištikrųjų buvo.

1. Komitetas visai neskelbė, kad vakarėlis rengiamas su pamarginimais. Buvo skelbta, kad bus — Lietuviški šokiai ir žaislai visą vakarą, griežiant lietuviški orkestrai. Tame tarpe trys šokiai bus kontesto, už kuriuos bus duodama prizai. — Toliau seka paaiškinimas už kokių šokių, kokie prizai bus duodama. Tai ir viskas.

2. Dovanas laimėjo ne du vaikai, bet trys skirtingos poros. Pirmą dovaną už lietuvišką valcą laimėjo — vyras nuo 25 iki 30 metų amžiaus; mergina nuo 16 iki 19 metų amžiaus. Antrą dovaną laimėjo vyras apie 30 metų amžiaus; moteris (p-nia Moliēnė-Sirvydaitė) apie 25 me-

tų amžiaus. Trečią dovaną laimėjo vyras su savo motere (Jukauskai) apie 40 metų amžiaus. Na, tai kiek čia yra panašumo į vaikus, kurie, anot korespondento, visas dovanas laimėjo?

3. Negalima žinoti, kuris iš komiteto narių pareiškė "Sandaros" korespondentui, kad dovanos atiduota dėlko, kad jie gerai šokę angliška. Tačiau pastelėjau kaip vienas piktu atrodąs vyrukas panašiai klausinėjo vieno komiteto nario. Jam buvo atsakyta, joguei visas komitetas vienbalsiai pripažino jiems dovanas, kad jie geriausiai lietuviški šoko. Ir netik komitetas pripažino, bet ir publika jiems plojo.

Tiek tebuvo tos korespondencijos žodžių ir šiūomi ją visą atitaisau.

Vienas iš Komiteto.

WORCESTER, MASS.

Iš draugijų veikimo.

Sausio 30 d., LUPK. kambariuose, įvyko Worcesterio Lietuvių Draugijų Tarybos susirinkimas. Atstovų atsilankė penkiolika.

Pirmiausiai perrinkta 1925 m. valdyba, į kurią įėjo sekantieji: pirm. — A. Kriaučiūlis, vicepirm. — K. Budinavičius ir A. J. Gotautas, prot. sek. — Juozas Krasinskis, fin. sek. — Ant. Kuzmickas, išd. — A. Jasunas, išdo globėjais — Jonas Strovinskis ir Ant. Janušonis, maršalka — V. Barkatavičia. Tai veikliausieji nariai. J. K.

WESTFIELD, MASS.

Koncertas.

Sausio 25 d. D. L. K. Vytauto Draugija turėjo surengus koncertą, kurį išpildė gerai žinomos dainininkės ir dainininkai: A. Katkauskaitė, iš Hartfordo, ir A. Solaveičkiūtė, iš New Britain ir Mikas Balys, iš Waterbury. Anelė Jakaitukė skambino pianą.

Dainininkės publikai begalo patiko. Didelis delnų plojimas, jas iššaukė po kelis sykius. Kai kurie neatsilankė į koncertą, nes manė, kad dainuos tik paprastos dainininkės. Bet išgirdę kitų nuomonę apie dainininkes, jie galėjosi.

Beje, klerikalai bandė pakenkti — buvo įskundę policijai. Tai policistas atėjęs nedavė tiktietus parduoti ir kolektyvinti rinkti. Bet nuvažiavus pas majorą ir paaiškinus dalyką, leidimas buvo gautas. Todėl šikart klerikalų skundas nieko negebėjo.

Justinas Žala.

PITTSBURGH, PA.

A. L. T. Sandaros Moterų kuopa 79-ta surengė išleistuvių vakariene Sandaros vice-pirm. adv. N. Rastenii sausio 25 d. šv. Jurgio svetainėje. Nors ant jaunųjų sąrašą, bet mūsų moterys savo darbštumu pagaminom labai puikią vakariene. Žmonių prisirinko gražus būrelis, bet neperdaugiau. Apie 9 val. vakare susodino už gražiai papuoštų stalų ir gerai užkandus vakarą vedėja (M. kuopos sekretorius) p-lė A. Akelaitytė perstatė pratart keletą žodžių kuopos pirm. Bernotaitienė, kuri pareiškė, kad mažai ką galinti pasakyt, nes vos antrą savaitę, kaip užėmus pirmininkės vietą. Bet Bernotaitienė darbšti moteris be abejo ir moterų kuopa pradės smarkiau darbuotis.

Antra kalbėjo kuopos išdininė Gilienė, kuri pareiškė norinti matyt kuopą skaitlingą narėmis ir daug darbuotis Sandaros labui. Kalbėt buvo iššaukta čielia eilė, kaip tai J. Virbickas, V. Kaličienė (Sačikaukaitė), P. Pikšris, P. Marmokas, P. Paulionis, J. Sačikauskas, Jieva Paurazienė. Visi linkėjo moterų kuopai geriausių pasisėkimų ir ačiavo už gražią vakariene.

Ant galo buvo perstatytas

garbės svečias Rastenis, kuris gana gražiai prakalbo. Prie progos užsiminė ir apie Garmų, kad pagelbėjus "Sandarai" laimėt provą. Kadangi daugelis jau buvo aukavę per prakalbas, tai aukų mažai surinkta, tik \$8.27. Bet viso, Rastenii atsilankius Pittsburgan, suaukosta \$133.53. 36-ta kuopa per savo mėnesinį mitingą sausio 4-tą aukavo 25 dol. iš išdo ir \$26 nariai sudėjo. Labų šiais metais sudėta \$184.53. Praeitais metais sudėjo 83. Labų Pittsburgo Sandariečiai apsigynimui nuo Garmaus suaukavo \$267.53. Tai pittsburgiečiai savo priedermę gal atliko neblogiausiai.

Per vakariene prisirašė keletas naujų narių prie moterų kuopos. Kelios pasizadėjo vėliau prisirašyti. Aplamai imant tai gerb. Rastenio atsilankymas Pittsburgu, Sandariečius sujudino prie smarkesnio veikimo.

Reporteris.

MONTELELO, MASS.

T. M. D. 85 kuopa laikytame savo metiniame susirinkime, sausio 30 d., vienbalsiai pritarė TMD. 36 kp. iš Norwood, Mass. paraginimui, kad TMD. Nauj. Angl. Apskričio valdyba sušauktų apskričio susivaižavimą So. Boston, Mass., artimiausiu laiku.

Pageidaujame, kad ir kitos TMD. Nauj. Angl. kuopos atsiileptų kaslink apskričio susivaižavimui. Turėtume daug svarbių TMD. dalykų apsvarstyti. TMD. 85 kp. J. Medžiauskas.

BROOKLYN, N. Y.

Sausio 22 d. buvo A. L. T. S. 1-mos kuopos metinis susirinkimas "Vienybė" salėje. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas A. Mikalauskas. p. J. Augustas kaip atstovas Lietuvių Kontraktorių Sąjūsis praneša, kad visi nariai minėto sąryšio įstojo į korpore j Sandaros 1-mą kuopą, po apsvarstymu nutarta visą Sąryšį priimti pagal seimo nutarimą be įstojimo mokesties, tik sumokant po \$3.00 duoklių. Taipogi prisirašė du nauji nariai. Komisijos nariai A. Mikalauskas ir J. Ginkus dėl rinkimo aukų apsigynimui nuo "kartuvių" pranešė, kad jau turi surinkę aukų \$55.00. Taipgi išrinkta komisija Mariampolės Realei Gimnazijai parinkti aukų, J. Augustas, pirm., J. Jokubaitis sek. ir J. Ambraziejus išd., ir visas aukas tame reikale nutarė pasiųsti per Politinį Išdą, visur ir visame, progai pasitaikius rinkti aukas po Sandaros vardu. Užgirta, kad visos kuopos ir rateilai, kurie yra likvidavimo veikime sumokėtų likusių centus j Sandaros 1-os kuopos išdą. J. kuopos valdybą išrinkta tas pats A. Mikalauskas, pirmininku, jo radėjęjų J. Augustas drauge ir organizatorium, protokolų sekretorium J. Jokubaitis, finansų sekretorium F. Morkus, išdinininku Iz. Stanevičius. Nutarta surengti eilę paskaitų. Tam reikalui išrinkta komisija iš J. O. Širvydo, X. Strumskio ir V. Saburono. Nutarta surengti vakariene pagerbimui Valstiečių Liaudininkų atstovo J. Makauskiu kartu ir M. Viniko. Nutarta laikyti susirinkimus paskutinį ketvirtadienį kiekvieno mėnesio.

Sandarietis.

Lengviau vaizduotis kuną be šešėlio, nekaip dorybę be pavydo. —Leonard De Vinci.

Viskas prasideda šypsena, o baigiasi ašarom. — Ožeškienė.

Garbė ir šešėlis vienodai atvaizduoja žmogų — tai labai padidintu, tai visai sumažintu pavydalu, bet mažai kada tikru. —Pirožnikovas.

Kas valdo mokyklą, tas valdo ateitį.

Iš Argentinos.

Jus mūsų broleliai, gyvenanti šiaurės Amerikoje, mažai ką žino apie mus, Pietų Amerikoje, Argentinios republikoje, kur mus likimas nuvarė. Jeigu jūs valdžia būtų leidus mums atkelti, tai mes būtumėm su jumis sykiu — šiaurės Amerikoje.

Pietų Amerikos lietuviu negal pasigirti savo bendru darbu dėl tėvnyės, nes gyvena gana vargingai, palyginime su jumis. Mes čionai dirbame po 12 ir 14 valandų dienoje, ir vos šiaip taip mintame. Apie tukstančius mes čion ne sapnuojame, kaip kad daugelis iš jūsų turite.

1914 metuose lietuvių čionais buvo apie 2000. Prasidėjus kareli sustojo ir atkeliavimas iki 1923 metų. Paprastai lietuviu čionai gyvena tik tai laikinai, ir kurie tik tai gali, tai keliauja kitur visur, ir mūsų pulkas sumažėjo ant pusės. Nuo 1923 m. bus naujai atkeliavusių apie 1000 vyrų ir merginų.

Lietuviai kaip ne amatninkai dirba visokius darbus, kur kas juos pasamdo. Daugiausiai lietuviu dirba gyvulių skerdyklose Swift ir Armour Ko., kaip Chicago stokardose; kiti dirba aalais bravoruose, kiti geležies dirbtuvėse. Naujai atkeliavę paprastai eina dirbti ant skvadryčiaus (?) arba ūkių, kuris yra jau paskutinis darbas ir visuomet gaunamas, kur dirbama vos už praštą po 2 pesu 50 ct. (\$1.00 už 8 val.). Lyjant nėra darbo ir gulima. Amatninkai uždirba daugiau sulyg savo amato nuo 4 pesos 40 centimų iki 10 pesų į 8 valandas, bet tikių yra mažai.

Mes turime ir 10 pirklų. Penki laiko smukles — tikrai lietuviškas — žydiškas; trys laiko krautuves ir du agenturas.

Ukininkų yra apie 15; vieni tik tai gyvulius auginu mėšai; kiti kviečius pyragams; kiti dobilus karvėms ir bulves žmonėms valgyti. Žemės kainos yra visokios sulyg vietų ir gerumo. Prie miestų arčiaus yra ir gana brangios. Taip lotas nuo 200 metų keturkampių gryčiai statyti kainuoja 4000 pesų (\$3200).

Laikė karės visai neliko lietuvių merginų — visos ištekėjo. Dabar vėl yra jų pakaktinai; daugelis apsidvedė, o nevedusios laukia tos dienos, kurioje galėtų pasivesti. Prie menkų uždarbių vyrai bijosi apsvesti; sako, vienas vos išmintu, o kaip išmaitinsiu bobą. Kiek žinoma, tai apie 6 lietuviu yra apsidvedę su svetimtautėmis.

Blaivybė tai bus lygi su jų "blaivybe." Didesnė pusė lietuvių rodosi degtine tik ir mintu, ir viskas gerai. Apie laikraščius ir knygas niekam nerupi.

Beje, Urugvajaus republikoje tarpe Argentinos ir Brazilijos, prie Atlantiko vandenyno yra apie 300 lietuvių.

Buvo trys ir Trockio pranašai, kurie savaimi iškeliavo į Belzebubo rojų.

Ylakių Jonas.

PAIESKOMA.

1) Kerulis Kazimieras, gyvenęs Potomac Manor, W. Va. Jobrolis mirė ir paliko pinigų.

2) Jovarauskaai Jokubas, Jadvyga, Aleksandras ir Mykolas, prieš pasaulinį karą gyvenę New Yorko mieste.

3) Vitkauskai, Edmundas, Antanas, Aleksandra, Stefani ja ir Alena, gyvenę Brooklyn, N. Y. Jie patys ar apie juos žinan tieji prašoma atsiliepti šiuo ant-rašu:

Lithuanian Consulate, -88 Park Row, New York City

PAIESKOJIMAS.

Paiēsko dėdēs Narkuno (vardone paduoda) Vincas Narkunas, Ežero gatvė No. 10, Utena, Lietuva.

MOTERŲ SKYRIUS

ATSAKYMAS VĖJŲ SESE- RIAI KASLINK GRAIKŲ JAUNUOLIŲ.

Gerb. Vėjų Sesuo savo straipsnelį neatitinka faktams. Be kritikuodama kitą už neprišalimą faktų, pati toli nuvažiuoja nuo jų.

Ji rašo, kad auklėjime graikų jaunuolių, kurie buvo taip pavyzdingi kunu ir protu, nebuvo prileista moteris. Tas neatitinka faktams. Atsiverskim Senovės Istoriją, kur yra aprašymas auklėjimo graikų jaunuolių, ten pamatysim, kad visi graikai pavedė auklėjimą savo jaunuolių kaip mergaičių, taip ir vaikų motinos priežiūrai iki aštuonerių metų vaiko. Jei šeimyna buvo gana turtinga, ji užlaikydavo vaikų auklėtojas, kurios taipgi buvo moteris. Jos visas instrukcijas kaslink, valgio, išauklėjimo, sveikatos jaunuolių pavestų jų priežiūrai apturdavo nuo motinos jaunuolių.

Jaunuoliai užaugę netik ką mylėdavo ir gerbdavo savo motinas, bet ir savo auklėtojas. Puiškus aprašymas jauno graiko gerbimo savo auklės telpa "Odysėjaus" Apsakymuose apie "Eurycleia" auklę. Toliau jaunuoliai pasiekę aštuoneris metus buvo atskirti. Mergaitės pavestos ir toliau moteris ir auklių priežiūrai, kurios išmokydavo ją visų moteriškų darbų ir kiek motina mokėdavo skaitymo ir rašymo. Nekurios iš mergaičių vėliau ir daugiau išmokdavo svietiško mokslo nuo vyrų savo šeimynos.

Vaikai sulaukę aštuonerių metų buvo perduoti priežiūrai tarso — vyro, kuris visur akompanavo jaunuolį. Jo darbas buvo būti prižiūrėtoju jaunuolio, būti jo draugu ir pamokinti jį mandagumo. Kita mokslą kaip tai — sportą, muziką, raštą skaitymą ir tt. vaikai apturėjo mokyklose, kurios buvo vadinamos gimnazijom, čia jaunuolis pasiekdavo savo amžių, 21 m. Tada, kad jaunuolis norėjo, galėjo sustot moninėjis.

Iš šito matom, kad moteris — motina turėjo priežiūrą jaunuolių pirmam trečdali jo auklėjimo. Kiti du trečdaliai jo auklėjimo buvo pavesti vyram. Gal gerb. Vėjų Sesuo tvirtins, vistiek vyrai turėdami jaunuolių auklėjimą savo rankose dusyk taip ilgumo kaip motina, padarė didesnę impresiją į juos ir už tai vyram turi tekt garbė išauklėjimo graikų jaunuolių. Tas būtų neteisinga. Mokslas parodo mumi, kad pirmieji kudukystės metai padaro didžiausią impresiją ant žmogaus ir, kad jie nėra išdildomi kitų metų impresijomis. Tat impresijas, katras padarė motinos graikų jaunuolių pirmuose jų auklėjimo metuose, tas ir labiausia pasiliko su jais per visą jų gyvenimą. Taigi ir graikų jaunuolių, kurie buvo toki pavyzdingi, kurių ir protas, auklėjimas daugiausia priklausė jų motinoms. Kuom jie kada patapo, ką atsiekė, jie už tą viską buvo kalti savo motinoms — moterims. A.

MUSSOLINI PAŽVALGA LINK MOTERŲ.

Italijos geležinrankis Mussolini nustebino karalienę kaip ir jos vyrą, savo pareiškimu link moterų. Nes jis pasakė viešoje prakalboje, kad "moteris yra vyrų palinksminimui" ir patarė joms pašvęsti visą laiką vyrams pataikauti ir meilintis. Toks žemas išsireiškimas, žinoma, iššaukė pasipiktinimą ne vien karalienės, bet abelnai kaip moterų taip vyrų, kurie gyvenime mato ir svarbesnių užduočių, negu gašliavimą. Štai kaip ir pažis-

tame žmones ir jų palinkimus, nes viešai pasirodo kas jie yra. Bet ko galima ir tikėtis iš žiaurios sutvėrimo, kuris tik kumščiu ir kardu diktuoja; nors jau ir mato, kad toji diktatura gal neilgai tęsis. Bet turbūt iš baimės ir įniršimo, netenkant karjeros, kuria taip didžiavosi, pasirodo save pilnoje šviesoje.

Kas tai yra, kad visose tautos dar randasi daug vyrų nors jie save vadina inteligentais, tas pačios nuomonės kaip ir Mussolini. Gal buti, kad iš prigimties vyriškiai yra poligamistai ir tai jų paveldėta yda nuo vyriškio atsiradimo. Bet kas pastebėtina, tai toki išsireiškimai, kuomet panašūs didvyriai atsidurę įvairių kampų, arba pasijunta moterų "nuskriausti"?

Tarpe lietuvių yra keletas tokių, kurie nepasigaili riebių epitetų moterims ir merginoms. Vienas žymiausias tai "Antanėlis", kuris per "Vienybę" graudžius verksmus atgiedojo, savo vargus berokuodamas. Matyt, tam vargšui moteriška pažanga taip įkarto, kad nė medis nepasaldys.

Bet kaip ten nebutų, jau moteris nežengs atgalios, jau eis tolyn, skindama taką geresnei ateičiai sau ir žmonijai.

J. Mikolainienė.

KAIP REIKIA UŽLAIKYT INDAUJAS (PANTRIS).

Pas daugelį mūsų šeiminių nėra jokios tvarkos indaujose: viskas sumaišyta suvelta ir jeigu reikia kas tokiam padėjime surast, tai priseina daug laiko sugaišt pakol atitinkti. Lentynos paprastai laikraščiais apklotos ir iškarpytom popierom apvardžiotos, lyg rodos būtų tyčia padaryta dulkėm nukritus užsilai-kyti ir tarakonom bei šiaip valalam veistis. Vieta kur lėkštės, indai, maistui medžiaga bei valgio likučiai yra laikoma, turi but ko švariausi ir kotvarkingiausi taip, kad viskas būtų parankiai sudėta ir užlaikyt švarumas būtų lengva ir paranku.

Lentynas nėra praktiška apdengti laikraščiais bei apkarstyti popierom, nes nuo popierų dulkių nušluostyt negalima, kurių gana daug prisirenka tik į porą dienų. O taip tankiai išimt visus daiktus iš indaujos ir permaitint popieras per daug laiko reiktų praleisti. Jeigu lentynos yra gražaus balto medžio, tai geriau taip grynas palikt, o jeigu ne, tai reikia balta kljonka gražiai aptraukti ir sandariai su vinutėm prikalinet. Visus daiktus reikia sudėti į skyrius: didesnes lėkštes į vieną, mažesnes — į kitą, puodukus į trečią ir taip toliau. Taipgi, kur rečiau daiktai yra vartojami juos reikia padėti aukščiau toliau ir kurie dažnai vartojami tuos reikia turėti ko arčiausiai ir lengviausiai prieinamoj vietoj. Panašią sistemą indaujoj turint bus lengva užlaikyti švariai, nes neužmirš nė penkių minutų kas rytas su drėgnu skuduru apšluostyt nuo lentynų dulkes. Jeigu kuri šeiminkė turi savo padėjimu tvarką, tai žino, kad jai ir darbas sparčiau eina, geriau sekasi ir yra pas ją didesnis patraukimas dirbt.

KAS REIKALINGIAUSIA PRIE GAMINIMO VALGIŲ.

Kiekvienai šeiminkėi prie gaminimo valgių butinai reikalinga yra išgyti du daiktai: pora vidutinio didumo puodų, vieną didelį (nuo kokios keturiolika kvortų), vieną dubeltavą ir vieną mažiuoką puoduką, kepania sandariai uždaroama blėta. (roaster), labai žema apie pėdos pločio ir pusantros ilgio blėta, arba tokia, kad lengvai pečiuje išsitektų, pora blekūčių dėl pajų,

tris rundinas su liuosais dugnais dėl kėksų, porą blekūčių su šešiom formukėm daiktė dėl "cup cakes" arba šiaip dėl įvairių bandukų ar "muffins", vieną vidutinio didumo keturkampę blekūte apie pusantro colio gilio, apie tris blėtukes dėl duonos. Visi panašūs daiktai yra patartina išgyti aluminiumo, nors už tai perkant reikia brangiau užmokėti, vienok tai užsimoka, nes daug ilgiau laiko, yra sanitariskesnė ir higieniškesnė. Blėkinius nors ir palevotus neratartina pirkti. Blekiniai paprastai greitai rūdija ir gali užnuodyti kiek pastovėjusį valgi. Palevoti taipgi neparankūs, nes per mažiausi jose neatsargumą išplunka ar išsimuša, o ta paleva taipgi yra labai pavojinga sveikatai. Nekurios moterys mano, kad aluminiumo yra sunku užlaikyti švariai. Tas neteisybė. Aluminiumo nepajuos ir bus lengva užlaikyti švariai, jeigu išsykio nebus apleista. Aluminiumą nuvalyt yra tam tikras muilas parsiuduodantis sykiu su tokiom plieninių vilnų paduškutėm, kas vadinasi brilo, o tai galima gauti kiekvienoj didesnėj grosernėj. Tokia paduškaitė pavilgius į vandenį ir patrinus į muilą galima greitai nuvalyti aluminiumą, kas žvilgės ir atrodys visados kaip naujas.

Taip butinai reikalinga yra išgyti pora dubių vidutinio didumo molinių bliudų, vieną gana didelį ir vieną mažiuką. Vieną medinį šaukštą dėl maišymo ar plakimo, pora setų, vieną molinį puodą, kiaušiniam išplakt mašinuokę, be ko šeiminkė ga-

mindama valgius negali apsieiti, o daug mūsų šeiminių jų neturi, ne iš neturto, bet nematymo reikalo jais naudotis per nemokėjimą valgių gaminimo.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!
Neatsidėkit ant riebaluotų mosėjų, kuomet jums butinai reikalingas linimentas!
Ireg. S. V. **PAIN-EXPELLER** Pat. Ofse.
visomet buvo pagelbinga gyduole. Jis yra puikiasis ir labiausiai patiktinas linimentas, kokį tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaizbenkelio.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Proga del Visu.

Išgyk sau Namą per mūsų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susizimom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apraudžiame (Insurina) visokią cuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:
M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179
Notary Public, Constable.

Kolonijališkosios Dienos

Dienos Washingtono ir Lafayette; Kosciusko ir karaliaus Jurgio, buvo pilnai galiojančiu papročiu puiktoms ponoms ir gražiai apširdėjusioms vyrams papuošti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas papročys galiojty ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galvų pasiegti ne perukų pleiskanomis apdengtas savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja

Ruffles

Pleiskanų mirtinąjį priešą, kuris, jei išstėpi žuoni galvą kasdien per savaitę ar dešimt dienų ir vėliau tik reikalingas valgi reikalo, greitai apvalis galvos oda nuo šių erzinančių baltų luputų; niekėjimas tuojaus pranyks ir plaukai tuojaus atgaus savo natūralų, normalį gražumą. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. butkė, arba už 75c. pristūčiame paštu tiesiai iš dirbtovės.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kudukai negali niekuomi sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai uktėtija, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalus jus, motinos! Prižiūrėkit juos rūpestingai. Pristatokit, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsiriktų nors mažiausi vidurių uktėtėjimas, duokite jiems Bambio-Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiui mėgsta jį. Jie net prašo daugiaus. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Butka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių Lietuviškų šaknų.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnu, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu prksite pas mus, sušėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyka.

D. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktus Amerikiečiams galimybės pasiusti pinigų savo giminiams Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVONĮ 3 AR 4 DIENAS
Sulyg greitumu Lietuvos pašto yra pristatomi ir visas Lietuvos dalis ir išmekami greičiausiu laiku. Pinigai yltinai garantuojami ir nesant galimybės išmokėti kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi prikaityta 50 centų telegramo kasta ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$78.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

"LIETUVOS ŽINIAS"

Tautiečiai užsisakykite "L. Žinias" netik sau, bet ir savo giminiams Lietuvoje.

Vienintėlis Lietuvoje laisvos ir progresyves minties dienraštis.

"LIETUVOS ŽINIOS" gina Lietuvos liaudies reikalus, tvirtai stovi už žemės reformą ir stovi sargyboje obalsio: Laisva, nepriklausoma, demokratinga Lietuva su Vilniom ir Klaipėda.

"LIETUVOS ŽINIOS" suteikia kasdieną naujausių žinių ir nesibijo tarti teisybės žodį.

"LIETUVOS ŽINIOS" — vienintėlis Lietuvoje dienraštis, kuris gina Amerikos lietuvių reikalus ir paduoda naujausių žinių iš gyvenimo mūsų išeivių Amerikoje.

"LIETUVOS ŽINIOS" laikas nuo laiko yra papuošiamos karikatūromis ir pašiniais.

"LIETUVOS ŽINIOS" turi specialius skyrius: "Mokykla" ir "Moksleivių Reikalai" — skiriamus mokyklos, mokytojų ir moksleivių reikalų gvildinimui.

"LIETUVOS ŽINIOS" plačiai rašo ir gina savivaldybių ir kooperacijos reikalus.

"LIETUVOS ŽINIOS" plačiai išplatintas Lietuvoj ir užrubežiuose dienraštis, kuriame visos įžymesnės firmos, įmonės bei įvairūs biurai ir įstaigos skelbiasi.

KAINA: Lietuvoje mėnesiui 5 litai; užsieny 7 lit.

"LIETUVOS ŽINIŲ" ADMINISTRACIJA
KAUNAS, Laisvės Alėja Nr. 60. Telefonas 223.

"Lietuvos Ukininką"

LIETUVOS UKININKE rasit daug naudingų patarimų, gausit atsakymų į savo paklausimus, žinių iš viso pasaulio, pamokinimų, kaip geriau ukį išdirbti, mokslo straipsnių, žinių iš visos Lietuvos, ir tt. LIETUVOS UKININKE: rašo daktarai, advokatai, agronomai, politikai ir šiaip šviesūs susipratę valstiečiai.

LIETUVOS UKININKO kaina metams Lietuvoje: 18 lt., pusei metų 9 lt., trims mėnesiams 4,50 lt. Užsienyje: met. 3 dol., pusei met. 1,50 dol.

LIETUVOS UKININKO vieną numerį pamatyti siunčiama dykai.

ADRESAS: KAUNAS, LAISVĖS ALĖJA Nr. 60.

"DIRVA"

Mokslu, Literaturos ir Politikos Laikraštis. Išėina Penktadieniais, 8 pusl., didelio formato visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvoje metams \$3.00
Pusei metų pusė kainos.

"Dirvos" Agentura siunčia pinigus į Lietuvą ir partraukia gimines į Ameriką.

"D-I-R-V-A"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA S. V., KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,537.80 mirtinų. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai palimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" devarnai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinė skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

Platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Vietos žinios.

LIETUVOS NEPRIKLAUSO- MYBEI PAMINĖTI PRA- KALBOS.

Praeitą nedėdienį vietos Sandariečiai turėjo surengę dideles prakalbas paminėjimui septynerių metų Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukaktuvių. Žmonių buvo prisirinkus beveik pilna svetainė.

Kalbėjo Centro Valdybos narys K. J. Paulauskas, Centro dininkas A. Ivas ir "Sandaros" Redaktorius A. A. Tulys. Kalbėtojai nurodė, kad nors šiandien mūsų tėvynė Lietuva ir yra laisva, nors mes ir apvaikščiame jos savitovybės atgavimo dieną, bet vistiek dar Lietuva yra nepilnai atsiėmus savo laisvės. Nes mūsų sostinė Vilnius tebėra mūsų priešio lenko rankose, o visa

Choro Repertuaro Mil- žiniškas Koncertas!

Prieš užgavėnias tą nedėdienį vasario (Feb.) 22 d., 1925. Durys atsidarys 6:30. Programas prasidės 7:45 v. v., Lietuvos svetainėje, kamps E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Programė dalyvauja štai kokios muzikalės spēkos: Art. A. Žydanavičius, P. Rimkus, A. Bačiulis, panelės Mildė Monikaitė, Žosė Vaitkaitė, Julė Vinkšnaitė — visos trys iš Montello, Mass., vietinės: Zuzana Neviackienė, Margarieta Grybaitė, pianistė — Čiurlitė ir O. Grybaitė ir kt.

Šitame koncerte bus pildomi ir nauji muzikos dalykai. Turėsite tamistos ko pasiklausyti ir busite patenkinti, nes matote programą įvairus ir didelius. Nepagalės duetu, bus ir kvartetu.

Lietuva tebėra naguose kunigų, kurie per Rymą veda Lietuvą į Lenkiją. Todėl mes privalome dirbti ir kovoti iki atvaduosime Vilnių ir priversime mūsų kunigus nusiskusti barzdas ir sugrįžti į bažnyčias, prie savo amato. O kada tai atsiėksime, tuomet galėsime linksniau apvaikščioti tą brangią istorinę savo tautos šventę.

Buvo ir dainų programo pamarginimui. Dainavo pagarsėję mūsų dainininkai Bulskis ir Zinkevičius. Jiedu padainavo solų ir duetu. Akompanavo p-lė A. Bratėnaitė. Dainininkai publi-

kai, kaip visada taip ir dabar, labai patiko. Ypač Bulsčio "Dul dul duode!"

EXTRA.

A. L. T. Sandaros Moterų 78 kuopos ir vyrų 7-tos kuopos susirinkimas bus laikomas pėtnyčioj, vasario 20 d. Savoj Svetainėj, 327 E St.,

Narės ir nariai pasistengkit buti susirinkime, nes yra labai svarbių ir nepaprastų dalykų aptarti. Pradžia 7:30 val. vak.

78-tos ir 7-tos kuopų

Valdybos.

BALIUS!

Rengia Liet. Kriaučių Kliubas
UZGAVĖNIŲ VAKARE,

VASARIO-FEBRUARY 24 D., 1925 M.
Lietuvių Salėje

Kampas E ir Silver Str., So. Boston, Mass.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Tai bus nepaprastai linksmas Balius. Bus gėrimų ir užkandžių. Geriausia Al. Zvinglas 6 kavalkų Orchestra grajis visokius Amerikoniškus ir Lietuviškus šokius. Tad kviečiame visus atsilankyti ir linksmai praleisti užgavėnių vakarą. Bilietai Vyrams 50c., Merginoms 25c.

Visus kviečia Komitetas.

Kriaučių Kliubo susirinkimas bus ketverge, vasario 19 d. 1925, Lietuvių Salėje E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Visi nariai susirinkite. Kurie norite prisirašyti prie Kliubo kviečiame visus atsilankyti.

Pirk Gerą Bizni

BROCKTON, MASS.

Parsiduoda su visais įtaisymais trijų gyvenimų namas 6šiu kambarių 6-šiu Karų Garadžius, taipgi ir biznis MEAT MARKET, su visais formiškais ir įtaisymais, koki tik yra reikalingi Bučerniai ir Grošernai. Biznis išdirbtas per devyniolik metų, vos tik trečiose rankose randasi, apgyventa tirštai lietuvių apgyventoj kolonijoj. Pardavimo priežastis paaškins savininkas asmeniškai. Kreipkitės šiuo antrašu:

JOSEPH KASTANTINAVIČIA

38 Emmet Street, Brockton, Mass.
Tel. 5906-J.

GYVI NABAŠNINKAI

Trijų Veiksmų Juokai ir

"APTIEKORIUS"

Vieno Veiksmo Komedija.

Stato Scenoje Sandaros Moterų 78-ta Kuopa

PANEDĖLYJE

Vasario-February 23 d., 1925

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

Kampas E ir Silver Sts.,

So. Boston, Mass.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Nors Bostono ir apieinkės lietuviai yra matę visą eilę visokių veikalų, bet veikalas "GYVIEJI NABAŠNINKAI" tai bus nepaprasta naujanybė. Šis veikalas publikai daro didžiausią juoką per visą lošimą. Kuris tik šį veikalą matė perstatant, kiekvienas pasakys, kad nėra to žmogaus, kuris galėtų išsilaikyti nuo juoko matydamas jį lošiant. Jame parodoma, kaip gydytojas Kvalievičia savo išrastais vaistais 60 metų senį perversčia į mažą kudiškį ir kiek tas kudiškis bėdos jiems padaro. Taipgi parodoma, kaip gyvi žmonės virsta nabašninkais, kurie vaikščioja tarpe žmonių ir kalba su jais! Tai nepaprastas skandališkas dalykas, kurį pamatys atsilankę į šį perstatymą. Lošime dalyvauja žymiausios spēkos: A. Juodgudis, O. Palubeckienė, P. Apšiega, S. Kazlauskaitė, K. J. Paulauskas ir J. Petrauskas.

Veikalas "APTIEKORIUS" taipgi labai juokinga komedija. Lošime taipgi dalyvaus žymiausi artistai. Kviečiame visus atsilankyti, o turėsite tiek juoko, kiek savo gyvenime neturėjote.

Visus kviečia RENGĖJOS.

Didelės Ristynės

UZ NAUJOSIOS ANGLIJOS ČAMPIJONOTĄ

Ristynės bus šiame ketverge
19 D. VASARIO-FEBRUARY,
Pradžia lygiai 8:15 val. vakare.
GRAND OPERA HOUSE
Washington Str, Boston, Mass.

NAUJOSIOS ANGLIJOS

ČAMPIJONAS

FRANAS JUŠKA

Susikibs su italų čempionu

LEO. LABRIOLA

Švedijos ir Norvegijos Čempionas OLE JACOBSON susikibs su FRED MILLER. FRANK DUTCHER susikibs su MIKE TELYEGN.

Katras laimės: Juška ar Labriola. Labriola yra italų milžinas, kurio ligšiol dar niekas nepaguldė. Laimėtojas šių ristynių gaus progą risti su pasaulio čempionu Wayne Munn — už pasaulio čempionatą.

MIKO PETRAUSKO OPERETES.

Norinti įsigyti MIKO PETRAUSKO Operetės rankraštų: ir spausdintas, kreipkitės pas: J. C. NAVADAUSKAS
125 Allston St., Lawrence, Mass

Tel. So. Boston 4000.

DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas.

772 Broadway, So. Boston, Mass.

Valandos 9-11 2-4 6-9.

Res. W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS
414 Broadway, S. Boston, Mass
Ofiso Tel. S. B. 441

JURGIS STUKAS

FOTOGRAFAS

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Patarnavimas

Wm. KREIVIS
Lietuvis Kriaučius

Siuvame naujus Rubus pagal naujausias Madas ir taisome senus už prieinamą prekę.

Adresas:

147 Windsor St.,
Cambridge, Mass.
(5-7)

Extra! Extra!

PRANEŠIMAS

PAUL'S CLOTHING SHOP.

Šiuomi pranešu lietuvių visuomenėj, kad atidarau vyrų drabužių krautuvę podraug ir siuvelyklą ant Broadway po šiuom antrašu:

456 Broadway, So. Boston, Mass

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Jau Susekta ir Atidengta "BURTININKE"

Aprašoma: Burtininkų, raganių ir velnių galybė. Kaip ir iš ko padaroma burtai-monai; Dideli juokai; Meiliški burtai, ir tt. Todėl "Burtininkas" vertas tuksantčius dolerių, bet prenumeratos kaina metui TIKTAI \$1.1! Dėk dolerinę laišką ir adresuok

LIET. ŠVIET. KNYGYNAS
3106 So. Halsted St., Dep. 8,
CHICAGO, ILL.

(4-8)

Ateina Pavasaris

JAU LAIKAS RUOSTIS PRIE BUDAVOJIMO.

Budavojant namą, pirmiausia atėik pas gerą Lietuvį Architect'ą, kad padarytų tinkamus planus pagal tamistų norą. Aš padarau planus visokiems reikalams, kaip tai namams, mašinoms, žemės etc., taipgi gaunu permitus dėl garadžių, viskas už prieinamą kainą.

TITUS P. GREVIS

Lietuvis Architect'as ir Inžinierius.

395 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefonas So. Boston 2340. (6-9)

Lietuvių Drabužių Krautu v

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, atėikit pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotus, marškinius ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.

412 Broadway, So. Boston, Mass.

Real Estate

Tikrai Pigiai

CAMBRIDGE'UJ, du trijų šeimynų namai po 5 kambarius katrai, visi improventai, elektrikas, vieta dėl garadžių ir daržo, puikiausioj ir parankiausioj vietoj, prekė \$23,500 už abu namu.

Ir vėl bargenas So. Bostone, 11 kambarių, 3 šeimynų namas rendų apie \$43 ant mėnesio, prie Broadway, tik \$2500. Nepraleiskite progos kreipkitės kuogreičiausia pas

A. IVAS,

361 West Broadway,
So. Boston, Mass.

Didelis Bargenas

3 šeimynų 12 kambarių atskiras namas su maudynėmis, piazais, gesais, geroj vietoj, kaina tik 6,800, inest 2,000.

SANDARA REAL ESTATE

V. P. Yankus, Vedėjas.
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

Parsiduoda pigiai

Du namai, vienas 40 šeimynų, įėjogis į metus suvirš \$21,000, išlaidų apie \$10,000, gryno pelno į metus apie \$11,000; inesti tik \$10,000. Antras namas 5 štorai ir 18 šeimynų. Įeigu \$13,600, išlaidų \$6,400, gryno pelno \$7,200, inesti tik \$9000. Abu namai yra beveik nauji ir turi šios mados visus įtaisymus. Norėdami daugiausių kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,

395 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. 2340.

Bronis Kontrim

Constable, Real Estate, Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas,

361 W. Broadway.
Tel. So. Boston 0605
Tel. So. Boston 2483-W.

120 Marine Road
SO. BOSTON, MASS.

Naujoj Vietoj.

Geriausias So. Bostono Kostumeriškas Kriaučius vietos Sandariečiai persikėlė į naują vietą. Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausias mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosinam kaip vyrų taip ir moterų.

Mūsų antrašas tokis:

A. SIMOKAITIS,
344 Broadway, So. Boston, Mass.

NAUJAS

Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyti pinigų, atėikit į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Namų Tel. Aspinwall 0870
Tel. So. Boston 3520

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS.

Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name (antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.